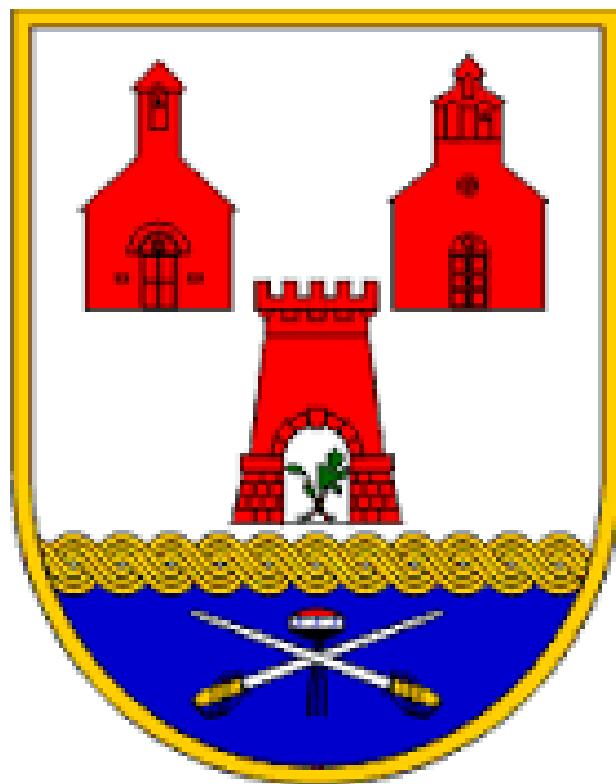

**PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE BLATO
(Nacrt plana)**

Zagreb, travanj 2017.

d.o.o. za izgradnju i konzalting

Horvaćanska cesta 17a · 10 000 Zagreb · Hrvatska · Tel: +385 1 36 40 529 · Fax: +385 1 36 80 800

Investitor:

Općina Blato
Trg Franje Tuđmana 4, 20271 Blato

Naziv:

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM

Razina:

ELABORAT

Izrađivač:

Martina Cvjetičanin, dipl.ing.građ.

Suradnici:

Dragica Pašović, dipl.ing.građ.
mr.sc. Mladen Klasnić, dipl.ing.
Danijela Blažević, dipl.ing.arh.
mr.sc. Denis Stjepan Vedrina, dipl.ing.
Katarina Borac, mag.ing.aedif.
Barbara Devčić, mag.oecol. et prot. nat.
Tea Polak, mag.ing.aedif.

Mjesto i datum izrade:

Zagreb, travanj 2017.

DIREKTOR:

Slavko Hrženjak

SADRŽAJ

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM.....	1
SADRŽAJ	1
0. OPĆI DIO	1
0.1. Rješenje za izdavanje suglasnosti tvrtki HIDROPLAN d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša	1
0.2. Rješenje Hrvatske komore Arhitekata i inženjera u graditeljstvu o upisu Martine Cvjetičanin u imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva	1
1 KLJUČNI POJMOVI I POJAŠNJENJE	1
2 UVOD	4
2.1 Općenito.....	4
2.2 Osnovni ciljevi Plana gospodarenja otpadom.....	5
3 ZAKONODAVNI OKVIR	8
3.1 Zakonska regulativa.....	8
3.2 Planski dokumenti gospodarenja otpadom	14
3.3 Institucionalni okvir i sudionici u postupku gospodarenja otpadom.....	18
3.4 EU direktive	19
4 ANALIZA OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI I OSTVARENJE CILJEVA	21
4.1 Osnovni podaci o Dubrovačko-neretvanskoj županiji	21
4.1.1 Analiza postojećeg stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Dubrovačko-neretvanske županije.....	22
4.2 Osnovni podaci o općini Blato	29
4.2.1 Analiza postojećeg stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Općine Blato	33
4.2.2 Gospodarenje otpadom na području Općine Blato.....	35
5 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA.....	42
5.1 Količine i vrste proizvedenog otpada	42
5.2 Projekcija količina otpada 2016. – 2022. godine	48
6 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM I TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	50
6.1 Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovim otklanjanju	53
7 MJERE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	55
7.1 Mjere izbjegavanja nastanka otpada.....	55
7.2 Mjere odvojenog sakupljanja određenih kategorija otpada	57

7.3	Mjere gospodarenja otpadom	63
7.4	Edukacija i informiranje.....	68
8	SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA.....	70
8.1	Sanacija divljih odlagališta.....	70
9	ODGOVORNOST U PROVEDBI PLANIRANIH AKTIVNOSTI.....	72
10	PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PLANA I VREMENSKI ROKOVI	
	74	
10.1	Izvori financiranja.....	74
10.2	Terminski plan.....	74
11	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	78
12	LITERATURA.....	79

0. OPĆI DIO

0.1. Rješenje za izdavanje suglasnosti tvrtki HIDROPLAN d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Horvaćanska 17 za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, KLASA:IP/I-351-05/13-08/158, UR.BROJ: 517-06-2-1-1-14-2, Zagreb, 6. veljače 2014. godine.

0.2. Rješenje Hrvatske komore Arhitekata i inženjera u graditeljstvu o upisu Martine Cvjetičanin u imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva, KLASA: UP/I 351-02-13-08/158, UR. BROJ:517-06-2-1-1-14-2, Zagreb, 15. ožujka 2006. godine

KLAS-16 (2014)

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/13-08/158
URBROJ: 517-06-2-1-1-14-2
Zagreb, 6. veljače 2014.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. stavka 5. i u svezi s odredbom članka 269. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) te članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke HIDROPLAN d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Horvaćanska 17, zastupanog po osobi ovlaštenoj za zastupanje sukladno zakonu, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

RJEŠENJE

- I. Tvrki HIDROPLAN d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Horvaćanska 17, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
 1. Izrada programa zaštite okoliša;
 2. Izrada izvješća o stanju okoliša;
 3. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš;
 4. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša;
 5. Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 12. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očeviđnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.
- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

Obratljivo

Tvrta HIDROPLAN d.o.o. iz Zagreba (u daljem tekstu: ovlaštenik) podnijela je 16. srpnja 2013. godine ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te

dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća; Izrada programa zaštite okoliša; Izrada izvješća o stanju okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti; Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš; Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća; Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti; Određivanje vrsta otpada, opasnih svojstava otpada te uzorkovanje i ispitivanje fizičkih i kemijskih svojstava otpada; Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša; Izrada podloga za ishodenje znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u dalnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotan tom Zakonu. Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi pravo stanje stvari.

U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti i da je zahtjev za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz točke I. izreke ovog rješenja osnovan.

U dijelu koji se odnosi na izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova Izrade studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća; Izrada izvješća o sigurnosti; Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti; Određivanje vrsta otpada, opasnih svojstava otpada te uzorkovanje i ispitivanje fizičkih i kemijskih svojstava otpada, pravna osoba ne ispunjava uvjete jer nema zaposlene stručnjake odgovarajućeg profila i odgovarajuće stručne osposobljenosti za obavljanje tih poslova. Ove činjenice utvrđene su uvidom u dostavljenu dokumentaciju vezano za stručnjake i vezano za stručne radove u kojima su sudjelovali ti stručnjaci, tj. popis radova, a koje ovlaštenik navodi kao relevantne i kojima potkrepljuje svoje navode da raspolaže stručnjacima odgovarajućeg profila i odgovarajuće stručne osposobljenosti za obavljanje poslova za koje traži suglasnost. Ovlaštenik nije dokazao da ispunjava uvjete propisane Pravilnikom za obavljanje poslova za koje traži suglasnost jer nije dostavio dokaze iz kojih je očito da su zaposlenici sudjelovali kao voditelji ili odgovorne osobe u izradi studija o utjecaju zahvata na okoliš, određivanju i razradi uvjeta i mjera zaštite okoliša, prioritetnih mjera zaštite okoliša po sastavnicama okoliša i pojedinim prostornim cjelinama, u izradi smjernica za sprječavanje velikih nesreća i utvrđivanja sustava sigurnosti kao niti odgovarajuće iskustvo u području određivanja i procjene mogućnosti nastanka rizika od velikih nesreća i nepovoljnih posljedica nakon nastanka nesreće. Ovlaštenik također ni za jednog od predloženih stručnjaka nije dokazima dostavljenim uz zahtjev dokazao da imaju odgovarajuće stručno iskustvo u sudjelovanju u području izrade dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća, odnosno odgovarajuće stručno iskustvo u izradi bilo kojeg drugog dokumenta s tim u svezi.

Slijedom naprijed navedenog zbog odgovarajuće primjene Pravilnika oву suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nakon njegova donošenja. Stoga, se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točci II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6 i 8, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11, 126/11, 112/12 i 19/13).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

Dostaviti:

1. Hidroplan d.o.o., Horvaćanska 17, Zagreb, **R s povratnicom!**
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Očevidnik, ovdje
4. Spis predmeta, ovdje

P O P I S

zaposlenika ovlaštenika: HIDROPLAN d.o.o., Horvaćanska 17, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik
ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti
za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva
KLASA: UP/I 351-02/13-08/158; URBROJ: 517-06-2-1-14-2 od 6. veljače 2014.

STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA		VODITELJI STRUČNIH POSLOVA	ZAPOSLENI STRUČNJACI
1. Izrada programa zaštite okoliša	X	Dragica Pašović, dipl.ing.grad, Martina Cvjetičanin, dipl.ing.grad.	Jasmina Čoza, dipl.ing.grad. mr.sc. Denis Stjepan Vedrina, dipl.kem.ing.
2. Izrada izvješća o stanju okoliša	X	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.
3. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	X	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.
4. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečiščavanja okoliša	X	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.
5. Izrada podloga za ishodenje znaka zaštite okoliša »Prijatelj okoliša«.	X	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjaci navedeni pod točkom 2.

REPUBLIKA HRVATSKA

HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA
I INŽENJERA U GRADITELJSTVU

Klasa: UP/I-360-01/06-01/ 3737
Urbroj: 314-02-06-1
Zagreb, 15. ožujka 2006. godine

Na temelju članka 24. i članka 26. stavka 2. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 47/98), Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 147/05), te na temelju Odluke i nacrtu Rješenja Odbora za upis u Imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva od 14.03.2006. godine, koji je rješavao po Zahtjevu za upis CVJETIĆANIN MARTINE, dipl.ing.građ., ZAGREB, DALMATINSKA 1, predsjednik Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu donosi i potpisuje

RJEŠENJE

1. U **Imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva** upisuje se **CVJETIĆANIN MARTINA**, dipl.ing.građ., ZAGREB, pod rednim brojem **3737**, s danom upisa **14.03.2006.** godine.
2. Upisom u **Imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva**, CVJETIĆANIN MARTINA, dipl.ing.građ., stjeće pravo na uporabu strukovnog naziva "**ovlašteni inženjer građevinarstva**" i pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 25. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu, a u svezi s člankom 4. stavkom 1., 4. i 5. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu, te ostala prava i dužnosti sukladno posebnim propisima.
3. Ovlašteni inženjer građevinarstva poslove iz točke 2. ovoga Rješenja dužan je obavljati stvarno i stalno, te sukladno temeljnim načelima i pravilima struke koje treba poštivati ovlašteni inženjer građevinarstva.
4. Ovlaštenom inženjeru građevinarstva Hrvatska komora arhitekata i inženjera u graditeljstvu izdaje "**inženjersku iskaznicu**" i "**pečat**", koji su trajno vlasništvo Komore.
5. Ovlašteni inženjer građevinarstva dobiva posredstvom Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu polici osiguranja od profesionalne odgovornosti od odabranog osiguravatelja. Polica se izdaje za razdoblje od godinu dana i obnavlja svake godine. Premija osiguranja uračunata je u članarinu.
6. Ovlašteni inženjer građevinarstva dužan je plaćati Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu članarinu i ostala davanja koja utvrde tijela Komore i Razreda, osim u slučaju mirovanja članstva, te pri prestanku članstva u Komori podmiriti sve dospjele finansijske obveze prema istima.

Obrazloženje

CVJETIČANIN MARTINA, dipl.ing.građ., podnijela je Zahtjev za upis u Imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva.

Odbor za upis u Imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva proveo je na sjednici održanoj 14.03.2006. godine postupak razmatranja dostavljenog potpunog Zahtjeva imenovanog, te je temeljem članka 24. stavka 2. i članka 26. stavka 2. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 47/98), a u svezi s člankom 5. stavkom 2. i člankom 22. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 147/05), donio Odluku i nacrt Rješenja o upisu imenovanog u Imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva. Nacrt Rješenja dostavljen je na potpis predsjedniku Komore.

Ovlašteni inženjer građevinarstva stekao je pravo na obavljanje poslova projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja prema članku 49. Zakona o gradnji ("Narodne novine", br. 175/03 i 100/04) i članku 4. stavku 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 147/05), a svojstvu odgovorne osobe upisom u Imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu i to pravo mu traje dok traje polica osiguranja od profesionalne odgovornosti, odnosno do izricanja stegovne kazne iz članka 30. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 47/98), a u svezi s člankom 4. stavkom 4. i 5. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 147/05).

Ovlašteni inženjer građevinarstva, osim u slučaju mirovanja članstva, dobiva posredstvom Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu policu osiguranja od profesionalne odgovornosti od odabranog osiguravatelja. Polica se izdaje za razdoblje od godinu dana i obnavlja svake godine. Premija osiguranja uračunata je u članarinu.

Upisom u Imenik ovlaštenih inženjera građevinarstva imenovana je stekla pravo na "pečat" i "inženjersku iskaznicu" koju mu izdaje Hrvatska komora arhitekata i inženjera u graditeljstvu, a koji su trajno vlasništvo Komore temeljem članka 4. stavka 2. i 3. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 147/05).

Sva prethodno navedena prava obvezuju ovlaštenog inženjera građevinarstva na redovno i uredno plaćanje članarine u skladu s člankom 31. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 147/05).

Ovlašteni inženjer građevinarstva može poslove projektiranja i/ili stučnog nadzora građenja prema članku 51., 52., 53. i 55. Zakona o gradnji ("Narodne novine", br. 175/03 i 100/04) obavljati samostalno u vlastitom uredu, zajedničkom uredu, projektantskom društvu, odnosno u pravnoj osobi registriranoj za tu djelatnost.

Ovlašteni inženjer građevinarstva dužan je u obavljanju poslova projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja poštivati odredbe Zakona o gradnji i posebnih zakona, te osigurati da obavljanje poslova projektiranja i/ili stručnog nadzora bude u skladu s načelima i pravilima struke, koja treba poštivati ovlašteni inženjer građevinarstva.

Na temelju svega prethodno navedenog, riješeno je kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom судu Republike Hrvatske, u roku od 30 dana od primitka ovog Rješenja.

Dostaviti:

1. MARTINA CVJETIČANIN, 10000 ZAGREB, DALMATINSKA 1
2. U Zbirku isprava Komore
3. Pismohrana Komore

1 KLJUČNI POJMOVI I POJAŠNJENJE (Zakon o održivom gospodarenju otpadom NN 94/13)

- **Biootpad** je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i sličan otpad iz proizvodnje prehrabbenih proizvoda,
- **Biorazgradivi komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad,
- **Centar za gospodarenje otpadom** je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada,
- **Građevina za gospodarenje otpadom** je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada,
- **Inertni otpad** jest otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama,
- **Građevni otpad** je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao iz iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao,
- **Krupni (glomazni) komunalni otpad** je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz čl.29. st.11 Zakona o održivom gospodarenju otpadom,
- **Komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva,
- **Miješani komunalni otpad** je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo, plastika i drugo) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01,
- **Obrada otpada** jesu postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja,
- **Odlagalište otpada** je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište),
- **Opasni otpad** je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Zakonom,
- **Oporaba otpada** je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu,

- **Otpad** je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa,
- **Ponovna uporaba** je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni,
- **Posjednik otpada** je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada,
- **Postupci gospodarenja otpadom u:** sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;
- **Pretovarna stanica** (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja,
- **Priprema za ponovnu uporabu** su postupci uporabe kojima se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad provjerom, čišćenjem ili popravkom, pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne obrade;
- **Proizvodni otpad** je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača,
- **Proizvođač otpada** je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva,
- **Reciklažno dvorište** je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada,
- **Reciklažno dvorište za građevni otpad** je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada,
- **Recikliranje** je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpanjanje,
- **Sakupljanje otpada** je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;
- **Skladištenje otpada** je privredni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;
- **Sprječavanje nastanka otpada** su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:
 - a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
 - b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
 - c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.
- **Sanacija onečišćenog tla** je skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu,

- **Termička obrada otpada** su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada,
- **Zbrinjavanje otpada** je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.
- **Zeleni otoci** su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno skupljaju reciklirajući materijali (papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad).

Kratice:

AZO	Agencija za zaštitu okoliša
DZS	Državni zavod za statistiku
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
RH	Republika Hrvatska
NN	Narodne novine
JLS	Jedinica lokalne samouprave
EU	Europska unija
ROO	Registar onečišćivača okoliša
CGO	Regionalni centar za gospodarenje otpadom

2 UVOD

2.1 Općenito

Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj prioritetno je pitanje zaštite okoliša, te jedno od najzahtjevnijih područja u smislu usklađivanja sa standardima Europske Unije (EU). Za razliku od većine zemalja članica EU, gdje je otpad strateški resurs od kojeg se dobivaju određene količine energije, Hrvatska je suočena s kompleksnim i višestrukim problemima u gospodarenju otpadom koji ozbiljno ugrožavaju okoliš. Rješavanje tih problema i orientacija prema suvremenom gospodarenju otpadom bili su jedan od preduvjeta za ulazak u Europsku Uniju.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) kao temeljni planski dokument propisala je smjernice, a Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisuje obvezu izrade planova gospodarenja otpadom kao jedan od provedbenih dokumenata Strategije.

Članak 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) nalaže sljedeće:

(1) Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

(2) Jedinica područne (regionalne) samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana i objedinjena izvješća iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu i Agenciji za zaštitu okoliša (u dalnjem tekstu: Agencija) do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama.

(3) Agencija objavljuje jednom godišnje objedinjena izvješća iz stavka 2. ovoga članka na svojim mrežnim stranicama.

U skladu s člankom 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave treba sadržavati sljedeće elemente:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva,
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
- mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprečavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,

- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
- organizacijske aspekte, izvore i visinu finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom i
- rokove i nositelje izvršenja Plana.

Ovaj Plan gospodarenja otpadom Općine Blato za razdoblje 2017. – 2022. godine, usklađen je sa Strategijom i ostalim zakonskim dokumentima iz područja gospodarenja otpadom, a ujedno je i usklađen i s *Direktivom 2008/98/EC Europskog parlamenta i vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva*. Ovom se Direktivom utvrđuju mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi sprečavanjem ili umanjenjem štetnih učinaka proizvodnje i gospodarenja otpadom i umanjenjem sveukupnih učinaka uporabe resursa te poboljšanjem efikasnosti te uporabe. Prema članku 4 spomenute Direktive o redoslijed prioriteta zakonodavstva i politike o sprečavanju nastanka otpada i gospodarenju otpadom primjenjuje se sljedeća hijerarhija otpada:

- sprečavanje nastanka otpada,
- priprema za ponovnu uporabu,
- recikliranje,
- drugi postupci oporabe (energetska uporaba) i
- zbrinjavanje.

Prema redu prvenstva gospodarenja otpadom prioritet je sprečavanje nastanka otpada, potom slijedi priprema za ponovnu uporabu, zatim recikliranje pa drugi postupci oporabe, dok je postupak zbrinjavanja otpada, koji uključuje i odlaganje otpada, najmanje poželjan postupak gospodarenja otpadom.

Plan gospodarenja otpadom uključuje suradnju i s drugim jedinicama lokalne samouprave u rješavanju zajedničkih pitanja vezanih za gospodarenje otpadom.

2.2 Osnovni ciljevi Plana gospodarenja otpadom

Zaštitom okoliša osigurava se cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije, što su osnovni uvjeti zdravog i održivog razvoja. Zaštita okoliša temelji se na Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15).

Temelji politike gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj sadržani su u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05).

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) prema članku 1. utvrđuje mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada. Također, prema odredbama Zakona, Zakona utvrđuje se sustav gospodarenja otpadom uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti

gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Zakonske obveze temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom(NN 94/13)navode da je jedinica lokalne samouprave dužna prema članku 28. osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana,
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.
- (2) Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više obveza iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.
- (4) Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati provedbu obveze iz stavka 1. ovoga članka na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

Člankom 35. istoga Zakona utvrđene su i obveze jedinice lokalne samouprave glede odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada:

(1) Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavještavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Strategija gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj(NN 130/05)određuje pitanje gospodarenja otpadom kao nacionalni prioritet. Prema Strategiji glavna zamisao gospodarenja

otpadom u Republici Hrvatskoj je bezdeponijski koncept kojem se teži. Strategijom se uređuje gospodarenje različitim vrstama otpada na teritoriju RH, od njegova nastanka do konačnog odlaganja, s osnovnim ciljem ostvarivanja i održavanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji će biti ustrojen prema suvremenim europskim standardima i zahtjevima, a sa svrhom da se maksimalno izbjegne, odnosno smanji nastajanje otpada, smanji, na najmanju moguću mjeru, nepovoljni utjecaj otpada na ljudsko zdravlje, okoliš i klimu, te da se cjelokupno gospodarenje otpadom uskladi s načelima održivog razvoja.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine(NN 03/17) bio je i biti će osnovni element o gospodarenju otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od šest godina. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske sastoji se od:

- stanja gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj,
- osnovnih ciljeva gospodarenja otpadom,
- procjene razvoja tijeka otpada, potreba i načina uspostave novih sustava i mreže građevina i uređaja za gospodarenje otpadom,
- kriterija za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i postrojenja,
- opće tehničke zahtjeve za građevine i postrojenja,
- organizacijske aspekte gospodarenja otpadom i raspodjelu odgovornosti između privatnih i javnih subjekata koji se bave gospodarenjem otpadom,
- mjere za provedbu Plana,
- projekte važne za provedbu Plana gospodarenja otpadom,
- plan sprječavanja nastanka otpada,
- finansijska sredstva za provedbu mjera Plana i
- procjenu korisnosti i prikladnosti uporabe ekonomskih instrumenata u gospodarenju otpadom uz nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta te dodatke.

Prema novome Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 03/2017) predviđa se gradnja građevina za gospodarenje otpadom i to:

- reciklažnih dvorišta,
- građevina za biološku obradu otpada,
- ostalih građevina za materijalnu uporabu otpada,
- građevina za energetsku uporabu i spaljivanje otpada,
- centara za gospodarenje otpadom i
- odlagališta otpada.

3 ZAKONODAVNI OKVIR

Polazište za izradu Plana gospodarenja otpadom Općine Blato su pravno-zakonodavni okviri Republike Hrvatske i EU, međunarodni ugovori, državni strateški dokumenti gospodarenja otpadom, planski dokumenti gospodarenja otpadom (državni i županijski), prostorno-planska dokumentacija (državna, županijska, lokalna), pravni akti lokalne samouprave i projektni zadatak. Plan je izrađen na temelju informacija dobivenih od općinskih službi i poduzeća koja su na području Općine sudionici u gospodarenju otpadom.

3.1 Zakonska regulativa

Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02)

Nacionalnom strategijom zaštite okoliša i Nacionalnim planom djelovanja na okoliš, utvrđeno je da je neodgovarajuće gospodarenje otpadom najveći problem zaštite okoliša u Hrvatskoj. Količina otpada raste, a infrastruktura koja bi taj otpad trebala zbrinuti nije dostatna. Sustav gospodarenja otpadom ne funkcioniра u potpunosti, između ostalog i zbog toga što se kasnilo s donošenjem cjelovite strategije na razini Republike Hrvatske, nedostatka znanja i obučenih kadrova, nedorečenih propisa te nepostojanja finansijskih poticaja/mehanizama. Neuređeni sustav gospodarenja otpadom negativno se odražava na sastavnice okoliša kao što su voda, zrak, more i tlo te klimu, ljudsko zdravlje i drugi živi svijet. Osobito su ugrožene podzemne vode koje su glavni izvor zaliha pitke vode i temeljni nacionalni resurs.

Strategija i program prostornog uređenja Republike Hrvatske (izmjene i dopune NN 76/13, 143/13)

Prema Strategiji i Programu prostornog uređenja, zbrinjavanje neopasnog tehnološkog otpada ustrojava se na razini županije dok se zbrinjavanje komunalnog otpada ustrojava na lokalnoj razini gradova i općina. Otpad se treba zbrinjavati na načelima teritorijalnog pristupa, što znači za područje i za sustave u kojima nastaje otpad, prema vrsti i količini. Lokacije za građevine skladištenja, obrađivanja i odlaganja otpada utvrdit će se u prostornim planovima na temelju propisanih postupaka. Prednost ostvarivanja u sustavu imaju lokacije na područjima gdje postoji veći izvor otpada, na kojima su na istom prostoru moguća rješenja smještaja više razina zbrinjavanja (prikljupanje, uporaba, skladištenje i odlaganje), na području gdje se utvrde sigurni uvjeti s gledišta hidrologije, hidrogeologije te ostalih aspekata djelovanja na okoliš a posebno udaljenosti od naselja i drugih funkcija.

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15)

Zakonom se uređuju: načela zaštite okoliša i održivog razvijanja, zaštita sastavnica okoliša i zaštita okoliša od utjecaja opterećenja, objekti zaštite okoliša, dokumenti održivog razvijanja i zaštite okoliša, instrumenti zaštite okoliša, praćenje stanja u okolišu, informacijski sustav, osiguranje pristupa informacijama o okolišu, sudjelovanje javnosti u pitanjima okoliša, osiguranje prava na pristup pravosuđu, odgovornost za štetu, financiranje i instrumenti opće politike zaštite okoliša, upravni i inspekcijski nadzor, te druga pitanja s tim u vezi.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)

Ovim se Zakonom uređuje način gospodarenja otpadom: načela i ciljevi gospodarenja, planski dokumenti, nadležnosti i odgovornosti u svezi s gospodarenjem, troškovi, informacijski sustav, uvjeti za građevine u kojima se obavlja gospodarenje otpadom, način obavljanja djelatnosti, prekogranični promet otpadom, koncesije i nadzor nad gospodarenjem otpadom. Prema Načelu gospodarenja otpadom, članku 6. Zakona, gospodarenje otpadom temelji se na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

"načelo onečišćivač plaća" – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je finansijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;

"načelo blizine" – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;

"načelo samodostatnosti" – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;

"načelo sljedivosti" – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Proizvođač proizvoda od kojeg nastaje otpad, odnosno proizvođač otpada snosi troškove gospodarenja tim otpadom.

Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/2017)

Ovom Uredbom propisuje se sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge , način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi s javnom uslugom prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, plastike, stakla, tekstila, problematičnog i krupnog (glomaznog) otpada, prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15)

Ovom Uredbom se propisuje način izvršenja obveze postizanja propisanog cilja u vezi s gospodarenjem otpadnim prijenosnim baterijama i akumulatorima te način izračuna i iznos naknade gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima.

Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 112/15)

Ovom Uredbom se propisuje način izvršenja obveze postizanja propisanog cilja u vezi s gospodarenjem otpadnim vozilima te način izračuna i iznos naknade za gospodarenje otpadnim vozilima.

Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)

Ovom Uredbom se propisuje način izvršenja obveza postizanja propisanih ciljeva u vezi s gospodarenjem otpadnom ambalažom, način izračuna i iznos naknade za gospodarenje otpadnom ambalažom, iznos povratne naknade i način izračuna troškova za povratnu naknadu.

Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 71/04)

Ovom se Uredbom propisuju iznosi jedinične naknade, korektivni koeficijenti i pobliži kriteriji i mjerila za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom za: neopasni industrijski otpad te opasni otpad.

Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)

Ovim Pravilnikom propisuju se kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada, postupci i drugi uvjeti za prihvat otpada u podzemna odlagališta otpada, granične vrijednosti emisija u okoliš kod odlaganja otpada i uvjeti i mjere u svezi s planiranjem, gradnjom, radom i zatvaranjem odlagališta i postupanjem nakon njihova zatvaranja, u suradnji s ministricom nadležnom za prostorno planiranje, ministrom nadležnim za pomorstvo i ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo.

Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 23/14)

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, te način rada reciklažnog dvorišta.

Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu utvrđivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06, 109/1293/16 - OUSRH)

Ovim Pravilnikom su utvrđena mjerila, postupak i način određivanja iznosa te način uplate i isplate naknade vlasnicima nekretnina koje se nalaze u zoni utjecaja građevine čija je isključiva namjena zbrinjavanje otpada i jedinici lokalne samouprave na čijem području se nalazi građevina kojoj je isključiva namjena zbrinjavanje otpada.

Pravilnik o termičkoj obradi otpada (NN 75/16)

Pravilnikom se propisuje način i uvjeti rada, uvjeti za početak i prekid rada postrojenja za spaljivanje i suspaljivanje, način ulazne kontrole otpada, način zaštite zraka, tla i voda te način gospodarenja ostatnim otpadom u postrojenju za spaljivanje i suspaljivanje otpada i posebni uvjeti za ostale postupke termičke obrade otpada.

Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (NN 80/13, 78/15)

Ovim Pravilnikom propisuje se obvezni sadržaj i način vođenja registra onečišćavanja okoliša (u dalnjem tekstu: ROO) obveznici dostave podataka u ROO, način, metodologija i rokovi prikupljanja i dostavljanja podataka o emisijama odnosno ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari u okoliš i otpadu, podaci o onečišćivaču, operateru postrojenja, organizacijskoj jedinici u sastavu onečišćivača, rok i način obavještavanja javnosti, način provjere i osiguranja kvalitete podataka koji se dostavljaju i vode u registru, rok čuvanja očeviđnika iz kojih su dostavljeni podaci, obavljanje stručnih poslova vođenja ROO te druga pitanja s tim u vezi.

Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagalište otpada (NN 114/15)

Ovim Pravilnikom propisuju se kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada, postupci i drugi uvjeti za prihvatom otpada u podzemna odlagališta otpada, granične vrijednosti emisija u okoliš kod odlaganja otpada i uvjeti i mjere u svezi s planiranjem, gradnjom, radom i zatvaranjem odlagališta i postupanjem nakon njihova zatvaranja, u suradnji s ministricom nadležnom za prostorno planiranje, ministrom nadležnim za pomorstvo i ministrom nadležnim za vodno gospodarstvo.

Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)

Ovim Pravilnikom propisuje se Katalog otpada, kategorizacija za prekogranični promet otpadom i količina određenog otpada koja se smatra neznatnom.

Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očeviđnika obveznika plaćanja naknade za opterećivanje okoliša otpadom (120/04)

Ovim se Pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja očeviđnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša komunalnim otpadom, neopasnim tehnološkim (industrijskim) otpadom i opasnim otpadom (u dalnjem tekstu: opterećivanje okoliša otpadom). U očeviđniku se izdvojeno vode obveznici plaćanja naknade na komunalni otpad, obveznici plaćanja naknade na neopasni tehnološki (industrijski) otpad i obveznici plaćanja naknade na opasni otpad.

Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada za opterećivanje okoliša otpadom (NN 95/04)

Ovim se Pravilnikom propisuju načini i rokovi obračunavanja i plaćanja naknade za opterećivanje okoliša otpadom, i to: neopasnoga industrijskog otpada i opasnog otpada. Naknada iz stavka 1. ovoga članka ovisi o količini odloženoga neopasnoga industrijskog otpada, te količini proizvedenog a neobrađenog ili neizvezenog opasnog otpada.

Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15)

Ovim Pravilnikom propisuju se postupci i ciljevi u gospodarenju otpadnom ambalažom, uvjeti gospodarenja ambalažom i otpadnom ambalažom, zahtjevi u pogledu sakupljanja, skladištenja i obrade otpadne ambalaže, zahtjevi u proizvodnji, stavljanju na tržište i uporabi ambalaže, način i uvjeti označavanja ambalaže, obveza vođenja evidencije i dostave izvješća, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda pakiranih u ambalažu, obveze i način obveznog postupanja posjednika otpadne ambalaže sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže, te druga pitanja u svezi ambalaže i otpadne ambalaže, a sve u svrhu postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 113/16)

Ovim Pravilnikom propisuju se postupci i ciljevi gospodarenja otpadnim gumama, uvjeti gospodarenja otpadnim gumama, vrste otpadnih guma koje se moraju sakupljati odvojeno, način obrade otpadnih guma, zahtjevi u pogledu sakupljanja i skladištenja otpadnih guma, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih guma, obveza vođenja evidencija, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača guma i proizvoda koji sadrže gume, popis guma i proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada, način obveznog postupanja proizvođača guma i posjednika otpadnih guma te druga pitanja u svezi guma i otpadnih guma u svrhu sprječavanja nastajanja i odlaganja otpadnih guma na odlagališta otpada, odnosno poticanja njihovog sakupljanja, ponovne uporabe, recikliranja i drugih postupaka njihove oporabe sukladno Zakonu, radi postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15)

Ovim pravilnikom se propisuju postupci i ciljevi gospodarenja s otpadnim baterijama i akumulatorima, uvjeti gospodarenja s otpadnim baterijama i akumulatorima, zahtjevi u pogledu odvojenog sakupljanja i obrade otpadnih baterija i akumulatora, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora, obveze vođenja evidencija i dostave izvješća, zahtjevi u pogledu baterija i akumulatora koji su proizvod, način i uvjeti označavanja baterija i akumulatora te ambalaže, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda, vrste proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada i način obveznog postupanja proizvođača proizvoda i posjednika otpada, te druga pitanja u svezi gospodarenja otpadnim baterijama i akumulatorima a sve u svrhu postizanja ciljeva propisanih ovim Pravilnikom.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)

Ovim Pravilnikom propisuje se način gospodarenja otpadnim uljima, obveznici plaćanja naknada, vrste i iznosi naknada koje plaćaju obveznici plaćanja naknada za otpadna ulja, način i rokovi obračunavanja i plaćanja naknada, iznos naknada koje se plaćaju ovlaštenim osobama za sakupljanje otpadnih ulja te druga pitanja u svezi gospodarenja otpadnim uljima.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15)

Ovim Pravilnikom propisuju se postupci i ciljevi u gospodarenju otpadnim vozilima, način njihove obrade, zahtjevi u pogledu sakupljanja, skladištenja i prijevoza, uključujući i označavanje i opremanje vozila, zahtjevi u pogledu obrade otpadnih vozila i otpada nastalog obradom i s tim povezane mjerne postupke, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih vozila, obveza prijave i dostave podataka, vođenja evidencije i dostave izvješća, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača vozila, zahtjevi u pogledu vozila koja se stavlja na tržiste, način obveznog postupanja proizvođača vozila, posjednika, sakupljača i obrađivača otpadnih vozila. Također, ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti gospodarenja otpadnim vozilima u cilju sprječavanja nastajanja otpada od vozila, osiguranja ponovne uporabe, recikliranja i drugih načina oporabe otpadnih vozila i njihovih sastavnih djelova kako bi se smanjilo zbrinjavanje otpada i unaprijedilo djelovanje na okoliš svih gospodarskih subjekata uključenih u životni ciklus vozila, a posebice subjekata neposredno uključenih u obradu otpadnih vozila.

Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)

Ovim Pravilnikom propisuje se način gospodarenja muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kad se mulj koristi u poljoprivredi.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14)

Ovim Pravilnikom propisuju se mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi, sprječavanjem ili smanjivanjem štetnih učinaka od nastajanja i gospodarenja otpadnom električnom i elektroničkom opremom (u dalnjem tekstu: EE otpad) kao i smanjivanjem ukupnih učinaka korištenja prirodnih resursa te poboljšanjem učinkovitosti njihova korištenja, doprinoseći time održivom razvoju. Također, propisuju se uvjeti gospodarenja EE otpadom, obveze i odgovornosti svih osoba uključenih u životni ciklus EE opreme, kao i postupci te ciljevi u gospodarenju EE otpadom.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)

Ovim se Pravilnikom propisuju postupci gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom, uvjeti gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom, vrste otpadnog tekstila i otpadne obuće, zahtjevi u pogledu sakupljanja otpadnog tekstila i otpadne obuće, obveze vođenja evidencija, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača tekstila i obuće, način obveznog postupanja posjednika otpadnog tekstila i otpadne obuće te druga pitanja u svezi tekstila i obuće i otpadnog tekstila i otpadne obuće u svrhu uspostave sustava odvojenog sakupljanja otpadnog tekstila i otpadne obuće.

Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)

Ovim Pravilnikom propisuje se cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom, obveze proizvođača građevnog proizvoda, način označavanja građevnog proizvoda i ambalaže, uvjeti gospodarenja građevnim otpadom, obveze vođenja evidencija o građevnom otpadu te cilj

sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, obveze proizvođača proizvoda koji sadrži azbest, postupci gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, zahtjevi u pogledu skladištenja i prijevoza otpada koji sadrži azbest, uvjeti za gospodarenje azbestnim otpadom i obveze vođenja evidencija o otpadu koji sadrži azbest.

Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)

Pravilnikom uređuju se načini i postupci gospodarenja otpadom koji nastaje prilikom pružanja njege, zaštite i očuvanja zdravlja ljudi i/ili životinja, istraživačkih djelatnosti i pružanja različitih usluga kod kojih se dolazi u kontakt s krvlju i ili izlučevinama ljudi i/ili životinja (u dalnjem tekstu: medicinski otpad).

Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08)

Daju se smjernice za postupanje s otpadom koji sadrži azbest.

Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)

Ovim Naputkom propisuje se popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju krupnim (glomaznim) komunalnim otpadom.

3.2 Planski dokumenti gospodarenja otpadom

Zakon o održivom gospodarenju otpadom propisao je donošenje dolje navedenih planskih dokumenata gospodarenja otpadom:

- Plan sprječavanja nastanka otpada,
- Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- Plan gospodarenja otpadom proizvođača otpada i
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022. godine (NN 03/17)

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom iz članaka 24., 25., 54. i 55. i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpadom propisanih pravilnikom iz članka 53. stavka 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) te se određuju mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka oporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru pod suverenitetom Republike Hrvatske, odnosno na prostoru na kojem Republika Hrvatska ostvaruje suverena prava i jurisdikciju i sadrži stavke propisane Zakonom.

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017-2022. godine. Okvir za pripremu ovoga plana je bila Strategija gospodarenja otpadom (NN 130/05), postojeći zakoni i smjernice Europske unije (EU).

Temeljni zadatak Plana u navedenom razdoblju je organiziranje provođenja glavnih ciljeva postavljenih za razdoblje do 2025. godine u području gospodarenja otpadom i to:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom; sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta,
- sanacija crnih točaka, lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom,
- razvoj i uspostava Centara za gospodarenje otpadom (CGO), s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja i uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom i
- uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Vlada Republike Hrvatske donosi Plan gospodarenja otpadom koji sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) sadrži sljedeće:

- Analizu i ocjenu stanja gospodarenja s otpadom i analizu i utvrđivanje lokacija onečišćenih otpadom,
- Osnovne ciljeve gospodarenja otpadom,
- Vrste, količine i porijeklo proizvedenog otpada na području Republike Hrvatske, otpad koji će se vjerojatno izvoziti ili uvoziti u Republiku Hrvatsku te procjenu budućih tokova otpada,
- Postojeće sustave i mrežu građevina i uređaja za gospodarenje otpadom uključujući sve programe/sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada,
- Procjenu razvoja tijeka otpada, potrebe i način uspostave novih sustava i mreže građevina i uređaja za gospodarenje otpadom,
- Kriterije za određivanje načelnih lokacija i potrebnih kapaciteta novih građevina i uređaja za gospodarenje otpadom,
- Opće tehničke zahtjeve za građevine i uređaje za gospodarenje s otpadom,
- Organizacijske aspekte gospodarenja otpadom i raspodjela odgovornosti između privatnih i javnih subjekata koji se bave gospodarenjem otpadom,
- Popis projekata Republike Hrvatske, jedinica regionalne samouprave i jedinica lokalne samouprave važnih za provedbu Plana,
- Izvore i visine finansijskih sredstava za provedbu svih mjera gospodarenja otpadom,
- Procjenu korisnosti i prikladnosti uporabe ekonomskih i drugih instrumenata u gospodarenja otpadom uz nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i
- Mjere i smjernice (politike) za provedbu Plana.

Provredbom Plana postići će se:

- uspostava sustava gospodarenja otpadom po regionalnom/županijskom konceptu, povećanje udjela odvojeno prikupljenog otpada,
- recikliranje i ponovna oporaba otpada, prethodna obrada otpada prije konačnog odlaganja,
- smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu,
- izdvajanje goriva iz otpada (GIO),
- smanjenje količina otpada koje se odlažu na odlagalištima,
- smanjivanje štetnih utjecaja otpada na okoliš i

- samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

Nadzor nad provedbom Plana obavlja Ministarstvo zaštite okoliša i energetike koje je dužno jednom godišnje, podnosići Vladi Republike Hrvatske izvješće o izvršenju utvrđenih obveza i učinkovitosti poduzetih mjera iz Plana. Opći i tehnički zahtjevi za građevine i uređaje za gospodarenje otpadom u ovom Planu obrađeni su u pojedinim poglavljima, a ne kao zasebna cjelina. Planovi gospodarenja otpadom (gradski i općinski) moraju biti usklađeni sa Strategijom i Planom. Plan gospodarenja otpadom grada, općine donosi gradsko ili općinsko vijeće za razdoblje od šest godina, a njegovu provedbu nadzire nadležni ured.

Plan sprječavanja nastanka otpada

Plan sprječavanja nastanka otpada je sastavni dio Plana gospodarenja otpadom Republike i sadrži ciljeve sprječavanja nastanka otpada te mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada. Za donecene mjere sprječavanja nastanka otpada određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna mjerila s ciljem praćenja i procjene napretka postignutih primjenom mjera, a u istu svrhu mogu se odrediti i posebni kvalitativni i kvantitativni ciljevi i pokazatelji.

Prostorni plan uređenja Općine Blato

Prostorni plan je temeljni dokument prostornog uređenja svake jedinice lokalne samouprave. Prema Zakonu o prostornom uređenju (NN 153/13), članku 53. prostornim planovima se u svrhu ostvarivanja ciljeva prostornog uređenja, sukladno s načelima prostornog uređenja uređuje svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora Države, županija, gradova i općina.

Prostorni plan uređenja Općine Blato utvrđuje uvjete uređivanja prostora Općine Blato, određuje svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i saniranje građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša te zaštitu kulturnih dobara i osobito vrijednih dijelova prirode na razmatranom prostoru. Uvjeti za određivanje i razgraničenje namjena površina proizašli su iz karakteristika razmatranog područja, mogućnosti korištenja prostornih resursa, uvjeta zaštite prirodnih vrijednosti i kulturnih dobara, uključivo ciljeve i smjernice utvrđene prostorno-planskom dokumentacijom više razine, te razvojne potrebe Općine Blato, kao što su:

- prostorno-prirodni i prometni uvjeti,
- zatečena izgrađena struktura naselja (objekti i komunalna infrastruktura),
- prirodne i krajobrazne vrijednosti,
- smjernice Strategije i Programa prostornog uređenja te Strategije prometnog razvitka Republike Hrvatske, uključivo Prostorne planove Dubrovačko-neretvanske županije,
- poljoprivredno i šumsko zemljište,
- vodoopskrbna i vodozaštitna područja,
- potreba urbanog, demografskog i gospodarskog razvoja Općine Blato i
- održivo korištenje resursa te očuvanje kvalitete prostora i okoliša, uz unapređenje kvalitete života.

Prostornim se planom osiguravaju temeljni uvjeti za ukupni društveni i gospodarski razvitak, zaštitu okoliša, te svrhovito korištenje prostora, prirodnih i kulturno povijesnih dobara.

3.3 Institucionalni okvir i sudionici u postupku gospodarenja otpadom

Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske su tijela državne vlasti. Sabor donosi odgovarajuće zakonodavstvo i nacionalne strategije, poput Strategije gospodarenja otpadom. Saborski odbor daje mišljenja o konkretnim zakonima i dokumentima. Vlada donosi plan gospodarenja otpadom i provedbene propise (uredbe), predlaže Saboru odgovarajuće zakonodavstvo i strategije te utvrđuje obvezujuće lokacije. Vlada osigurava uvjete i propisuje mjere za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike jedno je od tijela državne uprave (ministarstva, uredi državne uprave u županijama) koje je u sektoru otpada nadležno za:

- izradu novoga primarnog zakonodavstva i standarda,
- izradu Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- izradu provedbenih propisa
- odobravanje Izvješća o stanju okoliša i Programa zaštite okoliša
- davanje suglasnosti za aktivnosti (intervencije) koje se temelje na procjenama utjecaja na okoliš
- izdavanje dozvola za gospodarenje opasnim otpadom i za spaljivanje otpada te koncesija za gospodarenje posebnim kategorijama otpada (otpadne gume, otpadna ulja, ambalažni otpad,)
- gospodarenje opasnim otpadom (provedba mjera),
- inspekciju i nadzor nad provedbom zakona i sekundarnog zakonodavstva,
- nadziranje Agencije za zaštitu okoliša i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (FZOEU) osnovan je 2003. godine i djeluje od početka 2004., izvanproračunska je ustanova s javnim ovlastima u vlasništvu Republike Hrvatske koja ima svrhu financirati programe i projekte zaštite okoliša. To također uključuje energetsku učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije. FZOEU ubire razne naknade zaštite okoliša koje čine vlastiti prihod Fonda, a ove naknade uključuju naknade za opterećivanje okoliša opasnim i neopasnim industrijskim otpadom.

Agencija za zaštitu okoliša (AZO) je neovisna javna ustanova osnovana odlukom Vlade Republike Hrvatske. AZO prikuplja, obrađuje i pruža podatke koji su potrebni za učinkovitu provedbu politike zaštite okoliša. Obavlja zadatke vezane uz razvoj i koordinaciju informacijskog sustava zaštite okoliša. Izrađuje izvješće o stanju okoliša (izvješće o gospodarenju otpadom sastavni su dio) koje potvrđuje Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (HAOP) neovisna je javna ustanova osnovana uredbom Vlade Republike Hrvatske u lipnju 2015. godine, a s djelovanjem je započela 17. rujna 2015. godine. HAOP je nastao spajanjem Agencije za zaštitu okoliša (AZO) i Državnog zavoda za zaštitu prirode (DZZP) te je preuzeo njihove poslove prikupljanja i objedinjavanja podataka i informacija o okolišu i prirodi radi osiguravanja i praćenja provedbe politike zaštite okoliša i prirode, održivog razvijanja te ostale stručne poslove u vezi sa zaštitom okoliša i prirode.

Županije i Grad Zagreb su jedinice regionalne samouprave nadležne za gospodarenje svim vrstama otpada na svom području, prikupljanje i prosljeđivanje podataka o otpadu (ROO – registar onečišćavanja okoliša), nadležni Upravni odjeli za zaštitu okoliša i prirode po županijama izdaju dozvole za gospodarenje neopasnim otpadom.

Gradovi i općine su jedinice lokalne samouprave (JLS) koje su nadležne za gospodarenje komunalnim otpadom te izrađuju planove gospodarenja otpadom i određuju lokacije u prostornim planovima za svoje područje.

Ostali sudionici koji sudjeluju u gospodarenju otpadom su društva koja su registrirana i imaju dozvolu za sakupljanje i prijevoz, oporabu i zbrinjavanje otpada ili za gospodarenje posebnim kategorijama otpada, konzultantske tvrtke, stručne organizacije i nevladine udruge.

Inspekcija zaštite okoliša provodi nadzor nad provedbom Zakona o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskih propisa.

Informacijski sustav gospodarenja otpadom (ISGO) je sastavni dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, a u fazi je implementacije u onim županijama u kojima je počelo organizirani gospodarenje otpadom. Razina informacijskog sustava u sustavu gospodarenja otpadom je niska. ISGO je cjelovit dio informacijskog sustava zaštite okoliša, a Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i podzakonskim propisima određen je sadržaj ISGO-a, procedure dostavljanja i vođenja podataka, rokovi i obrasci na kojima se podaci dostavljaju. Vođenje ISGO-a povjereno je Agenciji za zaštitu okoliša (AZO), a nadzor nad izvršavanjem poslova vođenja ISGO-a ima Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

3.4 EU direktive

Okvir za europsku politiku gospodarenja otpadom sadržan je u rezoluciji Vijeća EU-a o Strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01), koja se temelji na tada važećoj Okvirnoj direktivi o otpadu (75/442/EEC) i drugim europskim propisima na području gospodarenja otpadom.

Postoje tri ključna europska načela:

- prevencija nastajanja otpada,
- reciklaža i ponovna uporaba i
- poboljšanje konačnog zbrinjavanja i nadzora.

Direktive EU-a za područje gospodarenja otpadom organizirane su u četiri grupe direktiva, ovisno o tome propisuju li:

- okvir gospodarenja otpadom (okvirna direktiva o otpadu i direktiva o opasnom otpadu)
- posebne tokove otpada (direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu, direktiva o zbrinjavanju otpadnih ulja, direktiva o otpadu iz industrije u kojoj se koristi titan-dioksid, direktiva o otpadnim vozilima, direktiva o mulju iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, direktiva o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, direktiva o

baterijama i akumulatorima koji sadrže određene opasne tvari, direktiva o zbrinjavanju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila)

- građevine za obradu i odlaganje otpada (direktiva o odlagalištima, direktiva o spaljivanju otpada, direktiva o integriranoj prevenciji i kontroli onečišćenja)

Obvezu planiranja gospodarenja otpadom, na način da se od nadležnih tijela traži izrada planova gospodarenja otpadom, izravno propisuju tri direktive: okvirna direktiva o otpadu, direktiva o opasnom otpadu i direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu. Međutim i drugi europski propisi, tj. direktive koje se odnose na posebne tokove otpada i na objekte za obradu i odlaganje otpada, moraju se uzeti u obzir tijekom izrade planova gospodarenja otpadom. Najvažnije europske direktive u sektoru gospodarenja otpadom su:

- *Okvirna Direktiva o otpadu 2008/98/EC*
- *Direktiva o odlagalištima 1999/31/EC*
- *Direktiva o opasnom otpadu 91/689/EEC*
- *Direktiva o mulju s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda 86/278/EEC*
- *Direktiva o spaljivanju otpada 2000/76/EC*
- *Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EC*
- *Direktiva o baterijama 2006/66/EC*
- *Direktiva o odlaganju PCBa i PCTa 96/59/EEC*
- *Direktiva o utjecaju na okoliš 2011/92/EU*

4 ANALIZA OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI I OSTVARENJE CILJEVA

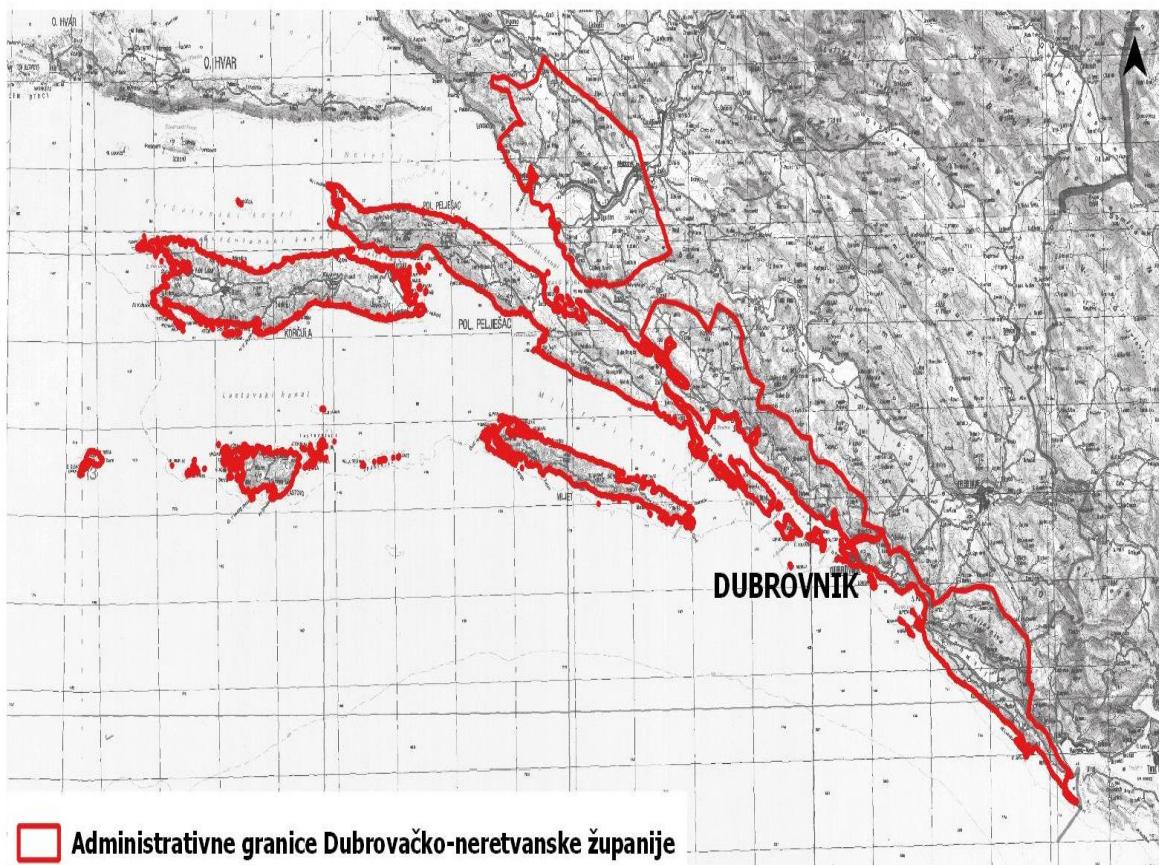
4.1 Osnovni podaci o Dubrovačko-neretvanskoj županiji

Dubrovačko-neretvanska županija je najjužnija županija u Republici Hrvatskoj. Ukupne je površine 9.272,37 km² (10,32% ukupne površine Hrvatske), od čega je 1.782,49 km²(3,1% površine RH) kopneni dio, a 7.489,88 km² (80,78% površine Županije ili 23% mora Republike Hrvatske) morski dio. Obalna je duljina Županije 1.024,63 km. Županija se sastoji od dviju funkcionalnih cjelina: uskog uzdužnog obalnog područja s nizom pučinskih i bližih otoka i prostora Donje Neretve s pripadajućim obalnim dijelom.

Današnji teritorij Županije velikim je dijelom područje uz državnu kopnenu ili morskou granicu. Teritorijalno more koje pripada Županiji gotovo je dvostruko veće od kopnenog dijela, ali s obzirom na to da se gospodarska zona na moru proteže do središnjeg dijela Jadrana, površina akvatorija Dubrovačko-neretvanske županije znatno je veća i čini oko 80% ukupnog područja Županije. Dubrovačko-neretvanska županija graniči u koprenom dijelu s Bosnom i Hercegovinom (većina teritorija) te Crnom Gorom. Državna je granica teritorijalnog mora (morska granica) s Crnom Gorom (u Općini Konavle), Bosnom i Hercegovinom (područje oko Neuma) te Italijom. Županija kopnom i morem graniči sa Splitsko-dalmatinskom županijom.

U administrativnom pogledu Županija je organizirana u 22 jedinice lokalne uprave i samouprave odnosno pet gradova (Dubrovnik, Korčula, Ploče, Metković i Opuzen) i 17 općina (Blato, Dubrovačko Primorje, Janjina, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Orebić, Pojezerje, Slivno, Smokvica, Ston, Trpanj, Vela Luka, Zažablje i Župa dubrovačka). Županijsko središte nalazi se u Gradu Dubrovniku. Najveću površinu među gradovima Županije imaju Dubrovnik (8,03%) i Ploče (7,27%), a najmanju Opuzen (1,35% površine DNŽ-a). Od 17 općina, najveću površinu u DNŽ-u imaju Konavle (11,79%) i Ston (9,52%), a najmanju Lumbarda (0,60%) i Župa dubrovačka (1,28% površine DNŽ-a).

Na području Dubrovačko-neretvanske županije je prema popisu stanovništva iz 2011. godine bilo 122.568 stanovnika, odnosno 2,86% stanovnika od ukupnog broja stanovnika RH. Gustoća naseljenosti (prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, DZS) u Dubrovačko-neretvanskoj županiji je 68,82 st/km², što je niže od prosjeka Republike Hrvatske (Županijska razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje od 2016. do 2020., Službeni Glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 16/16).

Slika 1. Administrativne granice Dubrovačko-neretvanske županije (Izvor: WMS server/DGU, travanj 2017.)

4.1.1 Analiza postojećeg stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Dubrovačko-neretvanske županije

Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 06/03, 03/05, 03/06, 07/10, 04/12- ispr., 09/13, 02/15-uskl. i 7/16)

Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije definirano je naslovom 9. Postupanje s otpadom sljedeće:

Utvrđuje se cijeloviti sustav gospodarenja otpadom (izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog otpada, termičku obradu ostatnog organskog otpada iz procesa predobrade i sortiranja otpada, te odlaganje ostatka nakon obrade) i određuju potencijalne lokacije za objekte u sustavu gospodarenja otpadom.

Cijeloviti sustav gospodarenja otpadom sa županijskim centrom za gospodarenje otpadom Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje, pretovarnim stanicama, reciklažnim dvorištima, zelenim otocima, pogonima za obradu građevinskog otpada i dr. će se realizirati do 2015. godine.

Potrebno je odmah prići sanaciji sljedećih odlagališta otpada: Lovornik (Ploče), Vardište (Janjina), Kokojevica (Lumbarda), Sitnica (Blato-Vela Luka). Vinošte (Trpanj), Podvlaštica i Osičine (Orebić), Sozanj (otok Lastovo) i Ugrinovica (Smokvica).

Nakon sanacije zatvorit će se i napustiti sljedeća odlagališta otpada: Osičine i Podvlaštica (Orebić), Vinošte (Trpanj), Sozanj (otok Lastovo) i Ugrinovica (Smokvica).

Sanirana odlagališta otpada: Grabovica (Dubrovnik), Dubravica (Metković), Lovornik (Ploče), Kokojevica (Lumbarda), i Sitnica (Blato-Vela Luka) će se zadržati u funkciji zbrinjavanja otpada sukladno zakonskoj regulativi, odnosno do otvaranja Županijskog centra za gospodarenje otpadom Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje.

Nakon izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom, navedene lokacije moguće je koristiti isključivo kao odlagališta inertnog otpada, te za smještaj pretovarnih stanica, odlagališta (skladišta) izdvojeno skupljenih vrsta otpada do otpreme na središnje mjesto u Županiji.

Planirane lokacije u sustavu gospodarenja otpadom su: Lučino razdolje (Dubrovačko primorje), Grabovica (Dubrovnik), Lovornik (Ploče), Dubravica (Metković), Kokojevica (Lumbarda), Sitnica (Blato-Vela Luka), Kalac-Sveti Luka (Lastovo).

U prostornim planovima užih područja (PPUG/O, UPU) će se utvrditi lokacije sabirališta otpada (reciklažna dvorišta, zeleni otoci). Lokacije reciklažnih dvorišta se mogu odrediti i unutar poslovnih zona.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) potrebno je uvesti primarnu oporabu (reciklažu), tj. izdvojeno sakupljanje sekundarnih sirovina u kontejnerima postavljenim na javnim površinama, uz staklo izdvaja se i papir i karton te plastični otpad (PET), metalni otpad (metalne limenke od pića), tekstil i problematični otpad. Svrha izdvojenog sakupljanja je izdvajanje korisnih i štetnih komponenti miješanog komunalnog otpada, čime se omogućuje iskorištavanje vrijednih svojstava određenih komponenti otpada i očuvanje prirodnih resursa. Izdvajanjem navedenih komponenti, tj. stakla, papira, kartona, metala, PET-plastike, tekstila, kao i štetnih i opasnih tvari –prije miješanja s ostatkom komunalnog otpada –značajno se poboljšavaju karakteristike reciklirajućeg otpada za materijalno iskorištavanje, kao i biorazgradivog otpada iz kuhinja, čišćenja vrtova i sl. zbog smanjenja smetajućih primjesa u stabiliziranom kompostu. Prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada obavljat će se na način da se postave spremnici na javnoj površini osigura usluga prijevoza na zahtjev korisnika usluge. Isto tako jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnih dvorišta, ovisno o broju stanovnika na svojem području.

Planirana lokacija županijskog centra za gospodarenje otpadom je određena na lokaciji Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje, na širem području naselja Trnovica i Točionik. Na lokaciji je potrebno provesti hidrogeološke istražne rade. Zbog nužnosti zaštite od onečišćenja izvorišta, kao i Malostonskog zaljeva (more I. kategorije, lokacija proizvodnje hrane -školjkarstva budući da se lokacija nalazi u pravcu tečenja podzemnih voda prema Malostonskom zaljevu (uvala Bistrina) potrebno je provesti detaljne istražne rade za

planiranu namjenu. Detaljnim i namjenskim vodoistražnim radovima treba ispitati pogodnost terena s obzirom na moguće utjecaje na izvorišta koja se koriste ili planiraju koristiti za vodoopskrbu sukladno Pravilniku o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11) kao i moguće utjecaje na akvatorij posebnog rezervata Malostonski zaljev i Malo more koji se koristi za uzgoj školjkaša, te na osnovu njegove osjetljivosti odrediti pripadajuće mjere zaštite unutarnog prostora.

U Županijskom centru za gospodarenje otpadom na lokaciji Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje predviđa se: priprema, privremeno skladištenje, predobrada (čišćenje, baliranje, prešanje i sl.) izdvojeno skupljenog otpada, na mjestu nastanka kao što su staklo, papir i karton, plastična ambalaža, metali i dr., sortirnica otpada koji u svom sastavu nema biorazgradivog otpada, pastoznih i tekućih vrsta otpada, u kojoj se smješta odgovarajući tip reciklažnog dvorišta, privremeno skladištenje opasnog otpada koji nije odvojeno prikupljen, a koji se izdvaja tijekom prethodnog pregleda otpada u centru.

Otpad se privremeno skladišti do predaje ovlaštenom sakupljaču i zbrinjavanja na državnoj razini, mehaničko-biološka obrada otpada, energetsko iskorištanje pojedinih frakcija otpada, korištenje bioplina u proizvodnji, električne energije, pogon za obradu i sortiranje građevinskog otpada, odlagalište otpada nakon obrade. Ako se prethodnom obradom dobije otpad s visokim udjelom biorazgradive komponente, prema posebnom propisu koji regulira uvjete za odlaganje otpada na odlagalište neopasnog otpada, otpad se može odložiti na odlagalište neopasnog otpada jedino pod uvjetom da se plin koji nastaje u procesu biorazgradnje energetski iskorištava (tzv. bioreaktorsko odlagalište).

Za izgradnju županijskog centra za gospodarenje otpadom i izgradnju pretovarnih stanica moguće je temeljem Planaishoditi potrebite dozvole sukladno Zakonu.

Planiranje i gradnja pojedinačnih ili više građevina namijenjenih za skladištenje, obradu i odlaganje otpada se ne može dopustiti u ZOP-u, osim ako to zahtijevaju prirodni uvjeti i konfiguracija terena.

Radi sprječavanja mogućih negativnih utjecaja odlagališta na okoliš (podzemne i površinske vode, tlo, zrak) potrebno je provoditi mjere sanitarne zaštite i stalni monitoring sukladno propisima. Sve otpadne vode koje nastanu u županijskom centru za gospodarenje otpadom moraju se sakupljati i obraditi sukladno posebnim vodopravnim uvjetima. Oborinske vode će se sakupljati obodnim kanalom u bazen za oborinske vode prije ispuštanja u prijamnik. Sanitarne otpadne vode će sakupljati u nepropusni sabirni bazen odakle se prema potrebi povremeno odvoze autocisternama, odnosno odvoditi na vlastiti uređaj za pročišćavanje s ispustom u prijamnik. Procjedne vode iz odlagališta koje se skupljaju u sabirni bazen drenažnim sustavom položenim na vodonepropusnu podlogu i otpadne vode nastale u procesu obrade otpada će se odvojeno obrađivati do kvalitete za isput u prijamnik.

Skupljanje opasnog otpada, do otpreme i zbrinjavanja na državnoj razini, potrebno je organizirati na mjestu nastanka otpada i to:skladištu proizvođača za gospodarstvo-u skladištu ovlaštenog sakupljača za domaćinstva.

Prema dostupnim podacima na iz Županijske razvojne strategije Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje od 2016. do 2020. godine (Službeni Glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 16/16), stanje je sljedeće:

Na području Dubrovačko-neretvanske županije nije razvijen cjelovit sustav gospodarenja otpadom.

Provedbom Plana gospodarenja otpadom predviđena je uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji uključuje uvođenje primarne reciklaže, odnosno odvojeno skupljanje otpada, no to još nijeostvareno.

Planiraju se sanacija postojećih odlagališta, uspostavljanje Županijskog centra zagospodarenje otpadom na lokaciji Lučino razdolje u Općini Dubrovačko primorje te izgradnja pretovarnih stanica Popovići (Konavle), Pobrežje (Dubrovnik), Lovornik (Ploče), Dubravica (Metković), Vardište (Janjina), Sitnica (Blato-Vela Luka), Sv Luka (Lastovo), Žukovac (Mljet), pogona za obradu građevinskog otpada, kompostana, reciklažnih dvorišta i zelenih otoka.

Ključan objekt u sustavu je Županijski centar za gospodarenje otpadom, koji se planira izgraditi do 2018. godine za koji je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš i u izradi je Studija izvodljivosti, koja prethodi ishođenju lokacijske dozvole.

Veće količine otpada nastaju u turističkoj sezoni, vezano za stacionarne objekte, kao i putničke brodove na kružnim putovanjima, uz znatne oscilacije u količini i strukturi otpada tijekom godine.

U Županiji gospodarenje komunalnim otpadom obavljaju komunalne tvrtke u vlasništvu jedinica lokalne samouprave te privatne tvrtke koje posjeduju dozvolu za gospodarenje otpadom.

Na području Županije sustav odvojenog prikupljanja otpada se unaprijedio, povećana je količina prikupljenog odvojenog otpada i kontinuirano se provode edukacije stanovništva i gospodarskih subjekata.

Odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada organizirano je u općinama Blato, Kula Norinska, Vela Luka, Lumbarda i Konavle, a Čistoća d.o.o. Dubrovnik odvojeno prikuplja pojedine vrste otpada s područja Grada Dubrovnika i općina Dubrovačko primorje, Konavle, Mljet i Župa dubrovačka.

Pored službenih odlagališta na području Županije postoji 12 lokacija većih nelegalnih odlagališta i još 18 poznatih lokacija koje su zatvorene i sanirane, kako je navedeno u županijskom Planu gospodarenja otpadom.

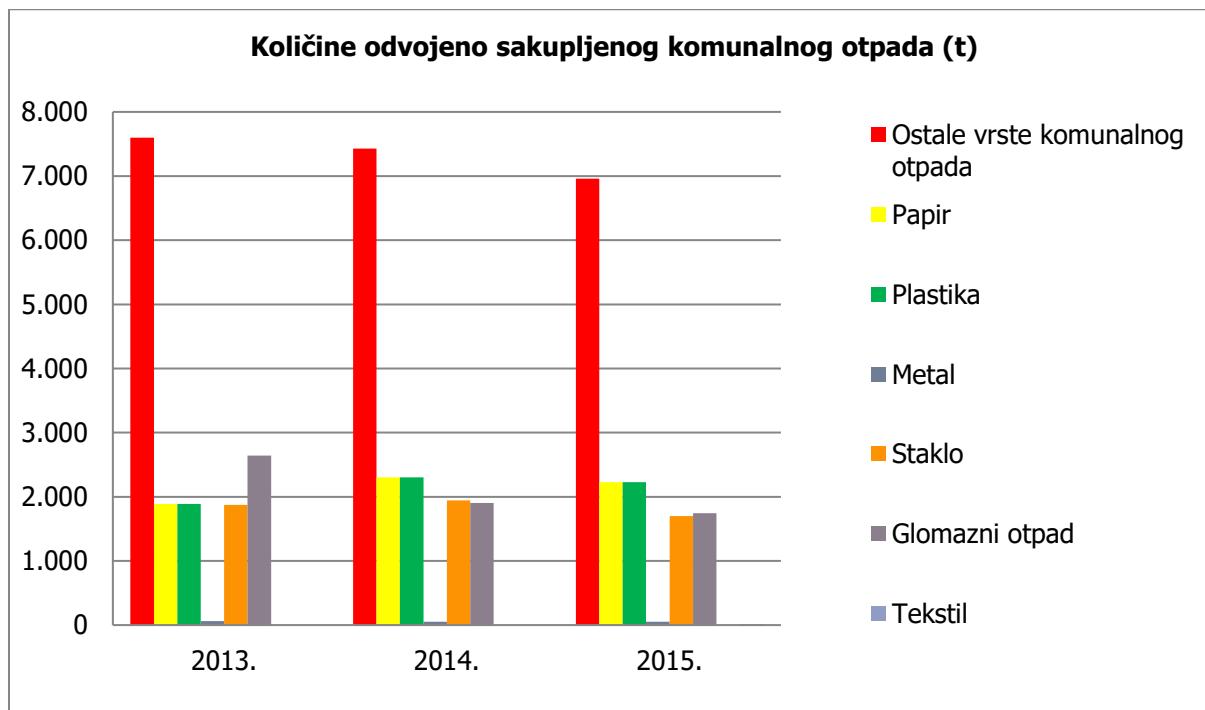
Na području Grada Dubrovnika sanirana su dva odlagališta na lokaciji Mokošica – Osojnik, ali najveći problem predstavlja odlagalište na Mirinovu, koje je tek 2016. godine zatvoreno.

Na prostoru Županije povremeno se javljaju nove lokacije divljih odlagališta koja se djelomično saniraju.

Organiziranim sakupljanjem i odvozom komunalnog otpada obuhvaćeno je 122.410 stanovnika Dubrovačko-neretvanske županije odnosno gotovo 100% stanovnika od ukupnog broja stanovnika (122.568) prema Izvješću o komunalnom otpadu za 2015. godinu (www.azo.hr). Nadalje, na području Dubrovačko-neretvanske županije, prema dostupnim podacima objavljenim na web stranicama Agencije za zaštitu okoliša u 2015. godini sakupljeno je 60.162,12 t komunalnog otpada od čega je 54.706,93 t odloženo. Također, u 2015. godini sakupljeno je 53.201 t miješanog komunalnog otpada (ključni broj 20 03 01). Ostalih odvojeno sakupljenih vrsta komunalnog otpada bilo je 6.961 t.

Tablica 1. Količine odvojeno sakupljenih vrsta komunalnog otpada u 2013., 2014., 2015. Na području Dubrovačko-neretvanske županije (Izvješće o komunalnom otpadu, www.azo.hr)

Županija Dubrovačko- neretvanska županija	Ostale vrste komunalnog otpada (t)	Papir (t)	Plastika (t)	Metal (t)	Staklo (t)	Glomazni otpad (t)	Tekstil (t)	Biootpad (t)	Postotak odvojeno sakupljenog otpada (%)
2013.	7.600	1.888	542	63	1.874	2.644	0	0	9,3%
2014.	7.427	2.305	597	51	1.942	1.903	0	0	9,7%
2015.	6.961	2.228,03	478,63	51,23	1.698,34	1.742,09	0	0,99	8,6%
UKUPNO (t)	21.998	6.421,03	1.617,63	165,23	5.514,34	6.289,09	0	0,99	9,2%

Grafički prikaz 1. Količine odvojeno sakupljenih vrsta komunalnog otpada od 2013. do 2015. godine (Izvor:<http://www.azo.hr/Izvjesca14>)

Na području Dubrovačko-neretvanske županije od odvojeno sakupljenih vrsta otpada najviše je sakupljeno papira (sveukupno 6.241 t u posljednje tri godine), zatim slijede glomazni otpad, staklo, plastika, metal te biootpad i tekstil kao posebne kategorije otpada prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) s najmanjom količinom u odvojeno sakupljenim količinama komunalnog otpada.

Prema podacima iz Tablice 1. vidljivo je da je na području Dubrovačko-neretvanske županije postotak odvojeno sakupljenih kategorija otpada u ukupnoj količini proizvedenog komunalnog otpada nizak te iznosi 9,3 % u 2013. godini, 9,7% u 2014. godinu te 8,6% u 2015. godini.

Tablica 2. Sakupljači komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave na čijem području se sakuplja komunalni otpad (izvor: Izvješće državne revizije, listopad 2014. godine)

Redni broj	Sakupljač	Jedinica lokalne samouprave
1.	Čistoća d.o.o., Dubrovnik	Grad Dubrovnik, općine Dubrovačko primorje, Konavle i Župa dubrovačka
2.	Hober d.o.o., Korčula	Grad Korčula
3.	Čistoća Metković d.o.o., Metković	Grad Metković i Općina Kula Norinska
4.	Čistoća Opuzen d.o.o., Opuzen	Grad Opuzen i Općina Zažablje
5.	Komunalno održavanje d.o.o., Ploče	Grad Ploče
6.	Eko d.o.o., Blato	Općina Blato
7.	Komunalac d.o.o., Lastovo	Općina Lastovo
8.	Mindel d.o.o., Lumbarda	Općina Lumbarda
9.	Komunalno Mljet d.o.o., Mljet	Općina Mljet
10.	Bilan d.o.o., Orebić	Općina Orebić
11.	Komunalac Slivno d.o.o., Opuzen	Općina Slivno
12.	Krublić d.o.o., Smokvica	Općina Smokvica
13.	Komunalno Trpanj d.o.o., Trpanj	Općina Trpanj
14.	Komunalac d.o.o., Vela Luka	Općina Vela Luka
15.	Vlastiti pogon	Općina Janjina i Općina Ston
16.	Gradska čistoća i usluge d.o.o., Vrgorac	Općina Pojezerje
17.	Flora Vtc d.o.o., Virovitica (električna i elektronička oprema)	Grad Dubrovnik
18.	Friš d.o.o., Križevci (baterije)	Gradovi Dubrovnik, Metković i Ploče
19.	Respekt d.o.o., Metković (papir, karton, plastična i staklena ambalaža)	Gradovi Dubrovnik, Korčula, Metković, Opuzen, Ploče i Općina Vela Luka
20.	Unija nova d.o.o., Sesvete-Kraljevec (staklena ambalaža)	Sve jedinice lokalne samouprave

Poslove skupljanja otpada na području Dubrovačko-neretvanske županije obavlja 14 komunalnih društava (u vlasništvu ili suvlašnjstvu jedinica lokalne samouprave), dva vlastita pogona, jedno komunalno društvo u vlasništvu jedinice lokalne samouprave iz Splitsko-dalmatinske županije te tri trgovačka društva u privatnom vlasništvu (koncesionari) registrirana za sakupljanje staklene i plastične ambalaže, papirnata i kartonske ambalaže te elektroničke opreme. Poslovi se obavljaju na temelju zaključenih ugovora jedinica lokalne samouprave i sakupljača otpada. Poslove sakupljanja i odvoza komunalnog otpada u općinama Janjina i Ston obavljaju vlastiti pogoni (Tablica 2.).

Otpad koji sakupljaju komunalna društva s područja 18 jedinica lokalne samouprave odlaže se na osam službenih odlagališta na području Dubrovačko-neretvanske županije (Dubravica, Grabovica, Kokojevica, Lovornik, Sitnica, Sozanj, Ugrinovica, Vinošte). Od osam odlagališta otpada samo su dva sanitarno uređena (odlagalište I. kategorije Grabovica kod Dubrovnika i odlagalište I. kategorije Dubravica kod Metkovića). Otpad s područja općine Pojezerje se odvozi na odlagališta grada Vrgorca u Splitsko-dalmatinskoj županiji, a sakupljeni otpad s područja općina Janjina, Orebić i Ston se odvozi na odlagalište Neum u Bosni i Hercegovini (Izvor: Državni ured za reviziju, Izvješće, listopad 2014.).

Na osnovu odobrenih planova sanacije odlagališta komunalnog otpada predviđaju se i rokovi rada odlagališta temeljem procjene mogućnosti odlaganja otpada na odlagališta do njihovog popunjena i zatvaranja uz pretpostavku zadržavanja dosadašnjeg načina odlaganja i količina otpada za odlaganje.

Tablica 3. Tok odlaganja komunalnog otpada(Izvor: Izvješće o komunalnom otpadu, 2015, 2016; Državni ured za reviziju, Izvješće listopad, 2014.)

	NAZIV ODLAGALIŠTA	KOLIČINA OTPADA t/g		JLS KOJE ODLAŽU OTPAD
		2014.	2015.	
1.	Dubravica	7.567,98	8.044,00	Gradovi Metković i Opuzen, općine Kula Norinska i Zažabje
2.	Grabovica	29.056,90	27.023,88	Grad Dubrovnik, općine Dubrovačko Primorje, Mljet, Konavle, Župa dubrovačka
3.	Kokojevica	3.254,70	3.765,70	Grad Korčula i Općina Lumbarda
4.	Lovornik	6.847,53	7.226,50	Grad Ploče i Općina Slivno
5.	Sitnica	3.570,00	3.415,00	Općine Blato i Vela Luka
6.	Sozanj	360,00	360,00	Općina Lastovo
7.	Ugrinovica	145,50	148,50	Općina Smokvica
8.	Vinošte	215,00	225,00	Općina Trpanj
	UKUPNA KOLIČINA OTPADA (t/god)	51.017,61	50.208,58	

4.2 Osnovni podaci o općini Blato

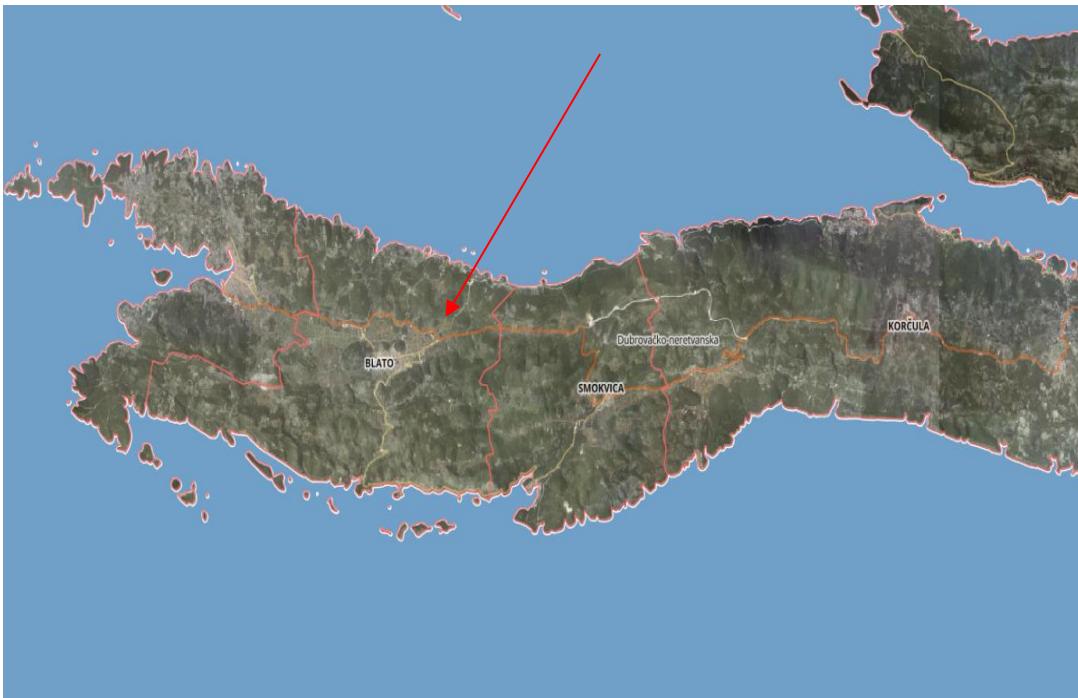
Općina Blato smještena je na jugozapadnome dijelu Dubrovačko-neretvanske županije. Nalazi se na otoku Korčuli. Položaj Općine Blato potrebno je razmatrati prvenstveno kroz položaj otoka Korčule u okviru šireg područja. Otok Korčula pripada skupini južno-dalmatinskih otoka, izduženog je oblika i položen u smjeru istok-zapad kao produžetak poluotoka Pelješca prema pučini u dužini 47,7 km, prosječne širine 5,8 km i ukupne površine 275,73 km². Od poluotoka Pelješca otok dijeli i povezuje Pelješki kanal širok 1.270 m, a od otoka Lastova na jugu, dijeli ga Lastovski kanal prosječne širine 16 km. Na sjeveru je Korčulanski kanal koji otok dijeli od otoka Hvara širine 15 km. Otok Korčula pripada otočkom području i smješten je na jugozapadnom dijelu Županije dubrovačko-neretvanske. Korčula se nalazi u fizionomskom pogledu u priobalnom razvojnog težištu, a po gospodarsko društvenim obilježjima nalazi se u splitsko-dubrovačkom razvojnem težištu. Po obilježju dominantnih gospodarskih komponenti Korčula pripada težištu razvijenosti u kojem dominira i dominirat će turističko-poljoprivredna i pomorska komponenta razvoja.

Korčula je smještena na pomorskom razvojnem veznom pravcu Split – Dubrovnik na jadranskoj razvojnoj okosnici. Ovi elementi geografskog položaja, uz izvanredne prirodne uvjete mogu se danas dobro iskoristiti nađu li se odgovarajuća rješenja zaštite okoliša, smještaja sportskih i ribarskih brodova, te odgovarajuće lokacije i vrste turističkog smještaja. Na zapadu graniči s Općinom Vela Luka, a na sjeveru morskom granicom sa Splitsko-dalmatinskom županijom. Područje Općine Blato nalazi se unutar Zaštićenog obalnog područja mora (Izvor: Razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije 2016.-2022., Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 16/16).

Općina Blato na zapadu graniči s Općinom Vela Luka, na sjeveru morskom granicom sa Splitsko-dalmatinskom županijom, na istoku s Gradom Korčulom i Općinom Smokvicom, a s južne strane Općinom Lastovo. Prometno geografski položaj je povoljan, jer je smještena na pomorskom razvojnem veznom pravcu Split – Dubrovnik na jadranskoj razvojnoj okosnici. Područje Općine prostire se na 66,57 km², što čini 3,73% ukupne površine Županije (1.782,49 km²). Općina Blato administrativno se dijeli na 2 naselja: Blato i Potirna.

Središte Općine je naselje Blato. Prosječna veličina naselja prema broju stanovnika iznosi 1.796,5 stanovnika po naselju. Prema Popisu stanovništva 2011. godine (www.dzs.hr), Općina Blato ima 3.593 stanovnika, što čini 2,93% ukupnog stanovništva Dubrovačko - neretvanske županije (122.568). Od dva naselja, naselje Blato ima 3.551 stanovnika, a Potirna 22 stanovnika.

Gustoća naseljenosti na području Općine iznosi 53,97 st/km², što je manje od gustoće stanovništva na razini Županije koja iznosi 68,76 st/km² (Strategija razvoja Općine Blato za razdoblje 2015.-2020.).

Slika 2. Položaj Općine Blato, Dubrovačko-neretvanska županija (Izvor: DGU Portal, travanj 2017.)

Tablica 4. Podaci o broju stanovnika za Općinu Blato prema popisu stanovništva iz 2011. godine (www.dzs.hr)

Naziv naselja	Broj stanovnika
Blato	3551
Potirna	22

Na području Općine Blato registrirano je 107 pravnih subjekata (Tablica 5.).

Tablica 5. Popis tvrtki koje obavljaju svoju djelatnost na području Općine Blato, 2016. god.
(Izvor: Registar poslovnih subjekata, travanj 2017.)

Skraćena tvrtka/naziv	Adresa
1. RADEŽ d.d.	Ulica 2 /15 , 20271 Blato
2. BLATO 1902 d.d.	Trg dr. Franje Tuđmana 2 , 20271 Blato
3. ZLINJE d.o.o.	Ulica br. 1 30 I, 20271 Blato
4. LJEKARNA BLATO	85. Ulica bb , 20271 Blato
5. KONSTRUKTOR-HOTINA d.o.o.	32 Ulica 9 I, 20271 Blato
6. VODOVOD d.o.o.	Ulica 32 br. 9 /1, 20271 Blato
7. EKO, d.o.o.	Ulica 31 br. 2/4 2/ 4, 20271 Blato
8. BALATON d.o.o. (Apartmansko naselje)	Prižba, Prišćapac bb, 20271 Blato
9. STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA BLATO d.o.o.	Lučica bb , 20271 Blato
10. EUROKARBON d.o.o.	Ulica 1 /22 , 20271 Blato
11. BLATO TEHNIKA d.o.o.	3 ulica 3 , 20271 Blato
12. JEGER d.o.o.	85. ulica 56 , 20271 Blato
13. LETRIKA GAVRANIĆ i dr. j.t.d.	Ulica 97 8 3, 20271 Blato
14. KOGO d.o.o.	Ulica br. 10 1 , 20271 Blato
15. BONAVENTURA d.o.o.	85. ulica 57 , 20271 Blato
16. STRUCTOR d.o.o.	85. Ulica 68 , 20271 Blato
17. BLATOTURS, d.o.o.	Krtinja bb , 20271 Blato
18. GRAZIA, d.o.o.	Ulica 3. br. 29 , 20271 Blato
19. KNJIGOVODSTVO ŠEPAROVIĆ i dr. j.t.d.	Ulica 5 17 1, 20271 Blato
20. IVAN GRADNJA d.o.o.	Ulica 1 br. 67 /3, 20271 Blato
21. ISLAND MARINE SERVICES d.o.o.	65. Ulica 27 , 20271 Blato
22. BONA FIDES TRADE d.o.o.	Zlinje bb , 20271 Blato
23. RADIO BLATO j.t.d. Blato	Ulica 31 2 , 20271 Blato
24. ŽANETIĆ d.o.o.	ULICA 65 56 1, 20271 Blato
25. CAKEBOX d.o.o.	85. ulica 15 , 20271 Blato
26. BLATO d.d. - "u stečaju"	ULICA 5 11, 20271 Blato
27. MARCO POLO NEKRETNINE d.o.o.	Centar bb , 20271 Blato
28. VINKO ŠUBAŠIĆ d.o.o.	Ulica 1, broj 39 , 20271 Blato
29. PADOVAN i dr. j.t.d.	Ulica 1 26 /1, 20271 Blato
30. FUTURA TOURS d.o.o.	64 Ulica 11 , 20271 Blato
31. BONA FIDES TOURS d.o.o.	Gršćica 3 , 20271 Blato
32. KROM d.o.o.	2. ulica, kbr. 9 bb, 20271 Blato
33. PALMA I PALMA d.o.o.	Ulica 90., br.74/1 , 20271 Blato
34. CETINIĆ GRADNJA d.o.o.	Prižba 82 , 20271 Blato
35. TIDA d.o.o.	102. Ulica kbr. 27 , 20271 Blato
36. PIN BOR d.o.o.	90. ulica br. 16 , 20271 Blato
37. AREA ADRIATICA d.o.o.	90. Ulica 55 , 20271 Blato
38. PLOČINE, d.o.o.	Prigradica 41 , 20271 Blato
39. PODMORJE PUTNIČKA AGENCIJA d.o.o. za turizam i trgovinu	I Ul. br. 25 2, 20271 Blato
40. CEFRANK, d.o.o. u stečaju	Blato Turističko naselje Prišćapec - Prižba 34 , 20271 Blato
41. KORČULANSKI AVANTURISTI d.o.o.	Ulica 69 br. 1 , 20271 Blato
42. TRIKOP d.o.o.	Ulica 10 br. 1 , 20271 Blato
43. ARGENTUM NATALIJA d.o.o.	Ulica 85 bb, 20271 Blato
44. TELERADIO BALKAN d.o.o.	54 Ulica br. 32 , 20271 Blato

Skraćena tvrtka/naziv	Adresa
45. RIBICA d.o.o.	Potirna 68 /A, 20270 Potirna
46. KAPITONOVА KUĆА BLATO d.o.o.	Prižba 15 , 20271 Blato
47. TULIĆ USLUGE j.d.o.o.	Prigradica bb, 20271 Blato
48. JADRANSKO SUNCE d.o.o.	19. Ulica 2 , 20271 Blato
49. JADRANSKO SUNCE d.o.o.	Ulica 10 br. 1 , 20271 Blato
50. MEDIATOREM j.d.o.o.	Gršćica Vela 3 , 20271 Blato
51. ADRIATIC MARINE PRODUCT d.o.o.	Zaglav 34 , 20271 Blato
52. OTOK FRANZ d.o.o.	Ulica 10 1 , 20271 Blato
53. LIPNIOWIECKI d.o.o.	Blato, Prigradica bb, 20271 Blato
54. ARCHER d.o.o.	Prigradica bb, 20271 Blato
55. SOLUTIO d.o.o.	Blato, Prigradica bb, 20271 Blato
56. BLAJSKA KORNJAČA j.d.o.o.	Prižba 35 /11, 20271 Blato
57. BISER KORČULE d.o.o.	Prižba 120 , 20271 Blato
58. MUŠKAT, d.o.o.	17 Ulica 10 , 20271 Blato
59. CLINT BLACK d.o.o.	Karbuni bb, 20271 Blato
60. MORE NIVO d.o.o.	Ulica 10 1 , 20271 Blato
61. PRŽINA RAZVOJ d.o.o.	Ul. 94 1, 20271 Blato
62. LJEPOTE KORČULE d.o.o.	Ulica 10 br. 1 , 20271 Blato
63. NEKRETNINE PRIŽBA d.o.o.	Prižba bb, 20271 Blato
64. ZOLTAN d.o.o.	Blato bb, 20271 Blato
65. SCHLEICHER d.o.o.	Prigradica bb, 20271 Blato
66. RENSBURG d.o.o.	Blato, Prigradica bb, 20271 Blato
67. KATONA d.o.o.	Blato, Prigradica bb, 20271 Blato
68. KARBUNI TRAVEL d.o.o.	Karbuni bb, 20271 Blato
69. AUTO KLUB 'BLATO'	Blato bb, 20271 Blato
70. FISOCRO d.o.o.	Prigradica 101 A, 20271 Blato
71. Zajednica športskih udruga Općine Blato	Trg dr. F. Tuđmana 4 , 20271 Blato
72. P.U. Dječji vrtić Blato	Ulica 1 25 II, 20271 Blato
73. CRON d.o.o. u stečaju	Ulica 90 /74 , 20271 Blato
74. KORČULA VINO P.Z.	Ulica 90 42 , 20271 Blato
75. ŠAHOVSKI KLUB 'BLATO'	Blato , 20271 Blato
76. BALTIK d.o.o.	Blato - Prigradica bb, 20271 Blato
77. MOJA NADALINA j.d.o.o.	47. Ulica 20 , 20271 Blato
78. EKO LIMUN j.d.o.o.	Prižba 9 C, 20271 Blato
79. MARKO MOUNTING d.o.o.	Ulica 67. broj 8 , 20271 Blato
80. HRVATSKO GLAZBENO SCENSKA UDRUGA 'PETAR MILAT'	Ulica 32 , 20271 Blato
81. CORCYRA TEAM j.d.o.o.	85. Ulica 68 , 20271 Blato
82. OSNOVNA ŠKOLA BLATO	Prva Ulica 25 /II, 20271 Blato
83. Narodna glazba Blato	54. ulica br. 13 , 20271 Blato
84. DOM ZA ODRASLE OSOBE BLATO	32. ulica 49 , 20271 Blato
85. KORČULANSKO UJE POLJOPRIVREDNA ZADRUGA za uzgoj i preradu maslina	Prišćapac 38 , 20271 Blato
86. LIPA BOSNIĆ d.o.o.	Ulica 1 broj 19 , 20271 Blato
87. TOMASZ DACH-BAU d.o.o.	Danca 1 /6, 20271 Blato
88. BLATSKI FIŽULI ustanova u kulturi	Trg dr. Franje Tuđmana 2 , 20271 Blato
89. HPD 'SPIVNIK' Blato	102 ulica 44 , 20271 Blato
90. DRUŽBA KĆERI MILOSRĐA T.S.R. SV. FRANJE SAMOSTAN KRISTA KRALJA - BLATO	Ul. 79 br. 5 , 20271 Blato
91. Srednja škola Blato	Ulica 1 , 20271 Blato
92. Blatski športski klub 'Zmaj'	Blato , 20271 Blato
93. TEAM CONCEPT j.d.o.o.	Gršćica vela 3 , 20271 Blato

Skraćena tvrtka/naziv	Adresa
94. Klapa Veseljavci-Udruga za očuvanje blatske pučke pjesme i veseljanja	81. ulica 11 , 20271 Blato
95. VRTINA NOVA d.o.o.	Potirna 63 /1, 20270 Potirna
96. NEKRETNINE I TURIZAM d.o.o.	Ulica 31 br. 11 /1, 20271 Blato
97. IMAT d.o.o.	102. Ulica br. 2 , 20271 Blato
98. Udruga pokladnih običaja 'Krulić'	Trg dr. F. Tuđmana 2 , 20271 Blato
99. Klub navijača Zmaja - 'Crveni Zmajevi' Blato	Zlinje , 20271 Blato
100. Društvo 'Naša djeca' Blato	1. ulica 25 /2, 20271 Blato
101. YVONNICK j.d.o.o.	Ulica 102 br. 10 , 20271 Blato
102. DOM ZA STARIE I TEŠKO BOLESNE ODRASLE OSOBE 'MAJKA MARIJA PETKOVIĆ'	33 ulica br. 4 , 20271 Blato
103. ATOS - KOMUNIKACIJE d.o.o.	49. Ulica 4 , 20271 Blato
104. GAVRANIĆ DESIGN j.d.o.o.	32. Ulica 2 , 20271 Blato
105. Društvo prijatelja 'Vino u tradiciji življenja' Blato	Trg dr. F. Tuđmana 2 , 20271 Blat
106. FLODUNG d.o.o.	Prigradica, Prigradica bb, 20271 Blato
107. NARODNA KNJIŽNICA BLATO	1. ulica 25 /3, 20271 Blato

4.2.1 Analiza postojećeg stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Općine Blato

Prostorni plan uređenja Općine Blato (Službeni glasnik općine Blato broj 03/03, 05/04, 03/07, 02/09 i 07/13)

Prema prostornom planu uređenja Općine Blato, Naslov 7. Postupanje s otpadom uređuje se postupanje s otpadom kako slijedi:

Članak 114.

Na području Općine Blato očekuje se daljnji porast komunalnog i tehnološkog otpada te građevinskog otpada. Procjena porasta komunalnog otpada se temelji na procjeni porasta broja stanovnika i daljnog razvoja.

Količina komunalnog otpada procjenjuje se na temelju vrijednosti za stalne stanovnike 0,50-0,75 kg/stan (za većinu gradova vrijednosti su blizu gornje granice) i povremene stanovnike (turisti) 0,90 kg/ turističkom noćenju.

Porast tehnološkog otpada očekuje se u skladu s poboljšanjem gospodarske situacije. S obzirom na gospodarsku orientaciju, ne očekuje se stvaranje otpada drugačijeg sastava od onog sličnog komunalnom otpadu.

Članak 115.

Na području Općine Blato potrebno je postupati s otpadom s osnovnim ciljem:

Izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada i smanjivanja opasnih svojstava otpada čiji se nastanak ne može sprječiti, odlaganja otpada na odlagališta, iskorištavanja vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe i njegovo obrađivanje prije odlaganja, sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom, sprječavanje nekontroliranog odlaganja i spaljivanja otpada, saniranja otpadom onečišćenih površina, sprječavanje opasnosti za ljudsko zdravlje, biljni i životinjski svijet, sprječavanja onečišćavanja okoliša: voda, more, tlo, zrak iznad propisanih graničnih vrijednosti, sprječavanje nastajanja eksplozija i požara i sprječavanje stvaranja neugodnih mirisa.

U cilju unaprjeđivanja postupanja s otpadom i s tim u vezi zaštite okoliša, prioritetne su sljedeće aktivnosti:

Ustrojavanje učinkovitog, tehnički suvremenog, po okoliš i ljudu neškodljivog, estetski prihvatljivog i ekonomski podnošljivog načina sakupljanja, odvoženja i dispozicije komunalnog i drugog otpada koji će pokriti čitavo područje općine i biti kapacitiran potrebama turističke sezone s mogućnošću izdvojenog sakupljanja otpada na mjestu nastanka.

Sanacija sadašnjih odlagališta i "divljih" deponija na otoku, pri čemu polaziti od toga da se na području odlagališta uspostavi prijašnje stanje prvenstveno provodeći mjere rekultivacije i sprječavanja utjecaja deponija na okoliš.

Dugoročno istražiti prostor u cilju iznalaženja optimalne lokacije sanitarne deponije, koja treba udovoljavati zahtjevima: da je smještena na težištu svih producenata otpada; da je osigurana prometna povezanost; da je površinski dovoljno velika, da osigurava odlaganje više od 20 godina, da na samoj lokaciji ima dosta internog materijala za prekrivanje nerekikliranog i n kompaktiranog otpada; da je smještena na udaljenosti 500 m od najbližeg naselja; da je hidrogeološki prihvatljiva; da ne postoji mogućnost otjecanja oborinskih voda; da je udaljenost od komunalne infrastrukture što manja; da je lokacija prihvatljiva s ekološkog aspekta (zaštita površinskih i podzemnih voda i mora, tla, zraka, flore i faune).

Članak 117.

Na području Blata postoji odlagalište na predjelu Sitnica, kojeg je potrebno sanirati. Određivanje lokacije i uređenje sanitarnog odlagališta otpada potrebno je iznacić zajedno sa ostalim jedinicama lokalne samouprave, za koje je potrebna izrada Detaljnog plana uređenja i procjena utjecaja na okoliš. Mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom provoditi sukladno Pravilniku o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/2015). U početnoj fazi potrebno je sanirati nesanitarno odlagalište Sitnicu, kao i ostala divla odlagališta, što se prema Pravilniku o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima za postupanje s otpadom (NN 112/01) treba izvršiti do 1. srpnja 2003. Za zatvaranje odlagališta Sitnica uvjet je izgradnja novog sanitarnog odlagališta planiranog za cijeli otok Korčulu, a koji se prema terminskom planu iz Prostornog plana Županije predlaže realizirati do

2005. Lokacija Sitnica bi se eventualno koristila za privremeno skladištenja korisnog otpada i za odlaganje inertnog otpada.

4.2.2 Gospodarenje otpadom na području Općine Blato

Sukladno Uredbi o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05, 39/09), otpad je klasificiran prema kriterijima, i to:

- prema svojtvima: inertni otpad, neopasni otpad, opasni otpad
- prema mjestu nastanka: komunalni otpad, proizvodni otpad

Sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada na području Općine Blato

Za prikupljanje i odvoz komunalnog otpada na području Općine Blato zaduženo je poduzeće EKO d.o.o. Blato, a sav otpad se odvozi na odlagalište Sitnica čija sanacija je u planu. U tijeku su dokumentacijske pripreme za provedbu projekta kojima koordinira Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Dovršen je idejni i geodetski projekt, ishodena je lokacijska dozvola te su provedene izmjene i dopune glavnog projekta. Poslove oko projektne dokumentacije vodi tvrtka Hidroplan d.o.o. iz Zagreba u suradnji s općinskim tijelima Blata i Vele Luke te tvrtkom EKO d.o.o Blato. Početak radova na sanaciji očekuje se kroz 2017. godinu. Odvoz komunalnog otpada vrši se iz domaćinstava šest puta tjedno, a iz privrede šest puta tjedno iz svih naselja i Blata. Industrijski neopasni otpad pravni subjekti sami odvoze na odlagalište otpada uz odgovarajuću dokumentaciju pod nadzorom komunalne tvrtke ili preko tvrtke Eko d.o.o Blato. U općini Blato najstrože je zabranjeno odbacivati građevinski otpad u blizini kontejnera, isti se odlaze na deponiju Sitnica. U posude za komunalni otpad najstrože je zabranjeno odbacivati: lešine životinja, baterije, akumulatore, otpad iz klaonica, automobilske gume, zapaljive tvari i ostali opasni otpad (Izvor: Eko d.o.o. Blato).

Sustavom organiziranog prikupljanja otpada obuhvaćeno je cijelo područje Općine, a utvrđen je i sustav odvojenog prikupljanja otpada. Na području Općine Blato na kraju 2015. godine ukupno je sakupljeno 1.682,49 t otpada odnosno 481 kg otpada po stanovniku (Izvor: Strategija razvoja Općine Blato za razdoblje od 2015. do 2020. godine i Izvešće o komunalnom otpadu za 2015. godinu).

Popis zelenih otoka na području Općine Blato

Prema podacima dobivenim na zahtjev od strane same Općine: na području Općine Blato nalazi se sveukupno 18 lokacija s kontejnerima za prikupljanje otpada. Zeleni otoci koji sadrže posude za odvojeno sakupljanje papira, plastike, stakla i metalne ambalaže se nalaze na četiri lokacije u samome naselju Blato (Tablica 6.), a dva kontejnera za prikupljanje tekstila su postavljena u 33. Ulici između Doma zdravlja i Doma umirovljenika.

Sveukupno na području Općine Blato nalazi se 13 kontejnera za odvojeno sakupljanje papira, 14 za odvojeno sakupljanje plastike, četiri kontejnera za sakupljanje stakla, pet kontejnera za metalnu ambalažu, dva za odvojeno prikupljanje tekstila te 27 kontejnera za prikupljanje komunalnog otpada. S obzirom na prikupljanje biootpada, napravljen je napredak budući da

je tijekom rujna 2015. godine podijeljeno 100 vrtnih kompostera. Vrtni komposteri su mogli biti besplatno dodijeljeni preko tvrtke Eko d.o.o. Blato svim zainteresiranim građanima.

Za prikupljanje otpadnih jestivih i otpadnih motornih ulja na izlazu iz Blata prema Karbunima, nasuprot bivšeg poduzeća Trikop nalaze se spremnici za njihovo prikupljanje. Također, spremnik za prikupljanje starih akumulatora te električnog i elektroničnog otpada se nalaze na istoj lokaciji. Građani koji nisu u mogućnosti odložiti električni otpad u spremnik namijenjen njihovom prikupljanju, prikupit će djelatnici Eko d.o.o. Blato bez naknade po pozivu.

Tablica 6. Popis zelenih otoka na području Općine Blato (Izvor: Eko d.o.o. Blato)

red. br.	LOKACIJA	ZELENI OTOCI					
		PAPIR	PLASTIKA	STAKLO	METALNA AMBALAŽA	TEKSTIL	KOMUNALNI OTPAD
1.	Blato-nogometno igralište	1	1				2
2.	Blato-parkiralište	1	1	1	1		1
3.	Blato-32. Ulica zapadno od škole	1	1	1	1		2
4.	Blato-1. Ulica zapadni ulaz	1	1		1		2
5.	Blato-1. Ulica istočni ulaz	1	1	1	1		2
6.	Blato-33. Ulica Dom zdravlja, Dom umirovljenika	1	1	1	1	2	1
7.	Potirna						1
8.	Prigradica						
9.	Prižba 1	1	1				1
10.	Prižba 2	1	1				3
11.	Prižba 3	1	1				1
12.	Blato radež						2
13.	Danca 1	1	1				2
14.	Danca 2	1	1				1
15.	Uvala Gršćica	1	1				2
16.	Uvala Podjamlje						
17.	Uvala Prigradica	1	1				1
18.	Podkantilište		1				3
UKUPNO:	ZELENI OTOCI	13	14	4	5	2	27

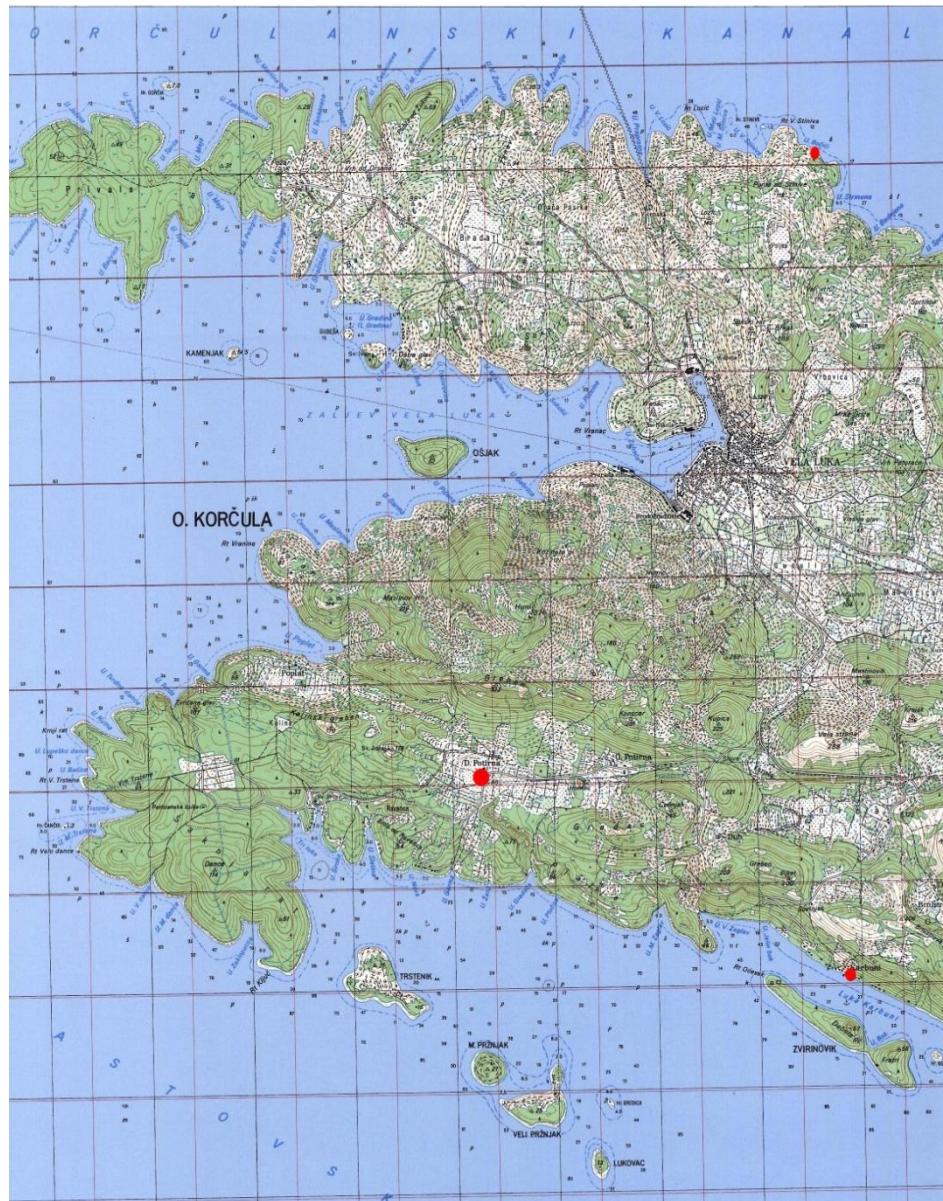
Slika 3. Zeleni otok na području Općine Blato uz zgradu škole, 32. Ulica (Izvor: Općina Blato)

Slika 4. Zeleni otok na području Općine Blato, Ulica 33. (Izvor: Općina Blato)

Slika 5. Lokacije na kojima se nalaze kontejneri za sakupljanje otpada -zeleni otoci i kontejneri za komunalni otpad (Izvor: Općina Blato)

Slika 6. Lokacije na kojima se nalaze kontejneri za sakupljanje otpada -zeleni otoci i kontejneri za komunalni otpad (Izvor:Općina Blato)

Posude i kontejneri za miješani komunalni otpad

Posude i kontejneri za miješani komunalni otpad zapremine 120, 240, 1.100 lit i 5 m³ smješteni su uglavnom unutar objekata i drugih prostora za tu namjenu, tamo gdje to nije moguće na javnim površinama, što se prvenstveno odnosi na posude i kontejnere veće zapremine (1.100 lit, 5 m³ i 7 m³).

Sustav posuda i kontejnera na javnim površinama za odvojeno sakupljanje

Na javnim površinama u Općini Blato postavljeno je ukupno 65 kontenjera 1.100 lit za papir, limenke, plastiku, tekstil, staklo i komunalni otpad na 18 lokacija. Odvoz korisnih frakcija komunalnog otpada vrši se dva puta mjesечно ili po pozivu davatelja koncesije.

Sustav odvojenog prikupljanja otpada u Općini Blato podrazumijeva kontejnere za staklo, papir, plastiku, PET ambalažu, plastične vrećice, metalnu ambalažu, spremnike za sakupljanje starih lijekova i baterija, te jedan kontejner za sakupljanje tekstila, odjeće, obuće u kojeg ide sva obuća i odjeća, ručnici, posteljina, šeširi, kape, zavjese, torbe, krpene igračke, ostali platneni i tekstilni proizvodi.

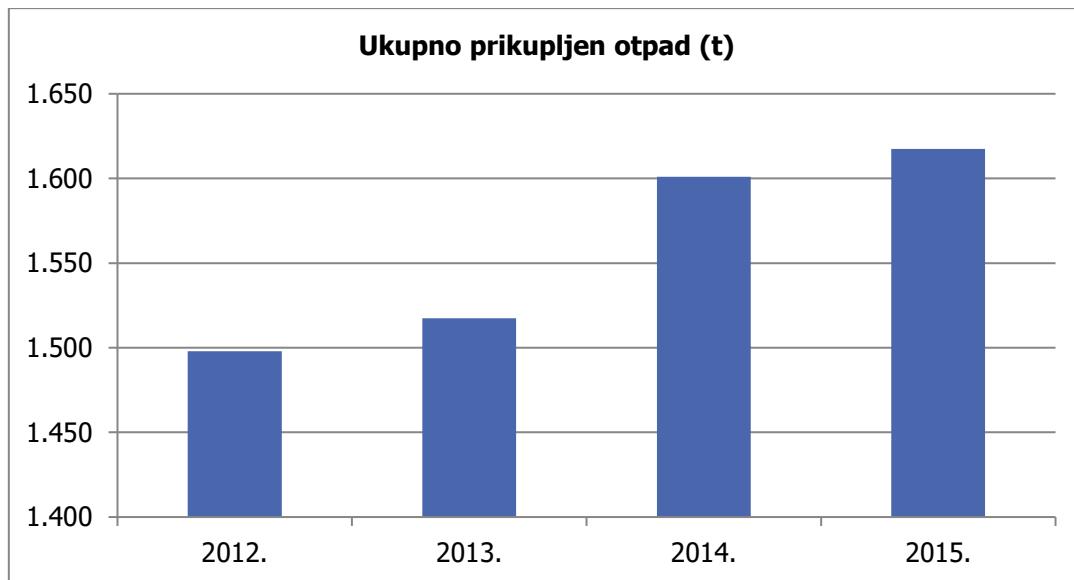
Tablica 7. Pregled prijavljenih podataka o postupanju s komunalnim otpadom (www.azo.hr i Eko Blato d.o.o.)

GODINA	2012.	2013.	2014.	2015.
BROJ STANOVNIKA OBUHVATENO SAKUPLJANJEM OTPADA	3.400	3.400	3.500	3.500
KOLIČINA SAKUPLJENOG OTPADA PREMA VRSTI (t)				
Ambalaža od papira i kartona (15 01 01), papir i karton (20 01 01)	0	0	0	48,32
Plastika (15 01 02, 20 01 39)	0	2,16	2,04	2,11
Staklo (15 01 07, 20 01 02)	4,87	7,025	6,07	5,93
Tekstil (20 01 11)	0	0	0	0
Ambalaža od metala (15 01 04), Metali (20 01 40)	0	0,197	0,19	0,15
Biorazgradivi otpad (20 02 01)	0	0	0	0,99
Glomazni otpad (20 03 07)	0	0	0	0
Komunalni otpad (20 03 01)	1.493	1.508	1.593	1.560
Sveukupno prikupljeno otpada (t)	1.497,87	1.517,39	1.601,03	1.617,5

Prema dostupnim podacima prikupljenim iz Izvješća o komunalnome otpadu (www.azo.hr) o prijavljenim količinama sakupljenog otpada prema vrsti vidljivo je da na području Općine Blato od 2012. do 2014. godine nema konzistentno prikupljenih podataka o prijavljenim odvojeno sakupljenim količinama otpada, osim za staklo (15 01 07, 20 01 02) te plastiku (15 01 02, 20 01 39), ambalažu od metala (15 01 04) i metale (20 01 40) (podaci za 2013., 2014. i 2015. godinu).

Za ostale vrste otpada nema prijavljenih podataka sve do 2015. godine kada za sve kategorije odvojeno sakupljenog otpada postoje prijavljeni podaci. U 2015. godini najviše je sakupljeno ambalaže od papira i kartona te papira i kartona (48,32 t), na drugome mjestu je staklo (5,93 t) te zatim slijede plastika (2,11 t), biorazgradivi otpad (0,99 t), ambalaža od metala i metali

(0,15 t) (Tablica 7.). Iz dostupnih podataka je vidljivo da je na području Općine Blato uveden sustav odvojenog sakupljanja otpada.

Grafički prikaz 1. Ukupno prikupljeni otpada na području Općine Blato (Izvor: www.azo.hr i Eko blato d.o.o.)

Prema grafičkome prikazu 1. uočljiv je trend porasta sveukupno prikupljenog otpada na području Općine Blato. 2012. godine sveukupno je prikupljeno 1.497,87 t otpada, 2013. godine 1.517,39 t otpada, a 2014. i 2015. godine 1.601,03 t otpada odnosno 1.617,50 t.

5 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA

5.1 Količine i vrste proizvedenog otpada

Komunalni otpad (20 00 00)

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Postavljanje novih, kao i obnova dotrajalih posuda u kućanstvima te sakupljanje i organizirani odvoz komunalnog otpada od kućanstava i komunalnog otpada iz gospodarstva s područja općine Blato u nadležnosti je tvrtke Eko d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti.

Na području općine Blato prema Popisu stanovništva iz 2011. godine živi 3.583 stanovnika u 1.159 kućanstava. Prosječno kućanstvo ima 3,1 stanovnika , a prema dostupnim podacima dobivenim na Zahtjev od same Općine živi sveukupno 3.712 stanovnika te je sakupljeno ukupno 1.560 t komunalnog otpada što je porast za 1,08% u odnosu na 2008. godinu kada je sakupljeno 1.446 t komunalnog otpada (Tablica 8).

Tablica 8. Količine sakupljenog komunalnog otpada na području Općine Blato u razdoblju od 2008. do 2015. godine te podaci o ukupno odvojenom papiru i kartonu /ostali otpad/ulje/gume (Izvor: Eko d.o.o. Blato, travanj 2017.)

Godina	Broj obuhvaćenih stanovnika	Komunalni otpad (t/god)	Ukupno odvojeni Papir i karton (t/god)	Ukupno odvojeni Ostali otpad ulje/gume (t/god)	Postotak odvojeno sakupljenog otpada (%)
2008.	3.682	1.446	-	-	
2009.	3.685	1.455	48,42	26,02	5,12
2010.	3.689	1.464	34,26	13,37	3,25
2011.	3.693	1.478	59,60	13,56	4,95
2012.	3.696	1.493	58,06	2,20	4,03
2013.	3.700	1.508	65,60	2,20	4,49
2014.	3.704	1.523	67,00	2,5	4,56
2015.	3.708	1.539	70,00	3,00	4,74
2016.	3.712	1.560	75,46	34,86	7,07

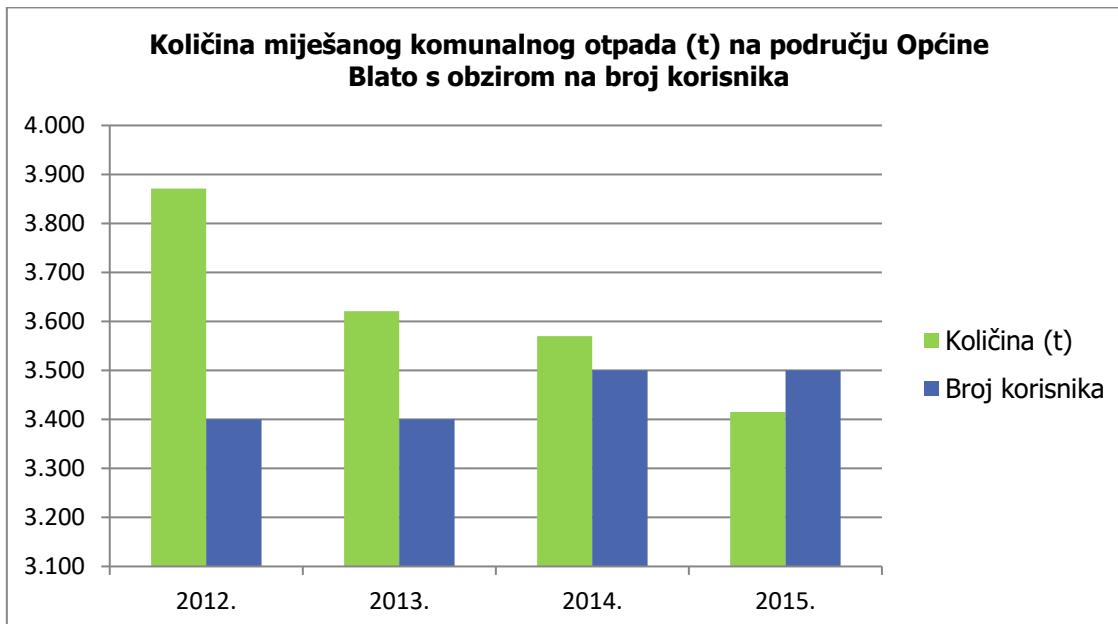
Postotak odvojeno sakupljenog otpada (%) odnosno ukupno odvojenih papira i kartona/ostalog otpada/ ulja/ guma u komunalnom otpadu za 2015. godinu iznosi 4,74%, a za 2016. godinu 7,07% što pokazuje mali porast u odvojenom sakupljanju otpada na području Općine Blato (Tablica 8).

Količine otpada

Uslugom organiziranog sakupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada obuhvaćena su 3.500 stanovnika dakle gotovo sva kućanstva. Prema Službenome glasniku Općine Blato broj 7. (25. studeni 2016.) ručno i strojno pometanje javnih površina, prikupljanje, odvoz i deponiranje komunalnog otpada, nabavka i pranje spremnika komunalnog otpada u mjestu Blatu su u nadležnosti tvrtke Eko d.o.o.

Tablica 9. Količine miješanog komunalnog otpada sakupljenog na području Općine Blato u razdoblju 2012 – 2015. godine na odlagalištu Sitnica (Izvor: www.azo.hr)

Godina	Ključni broj	Vrsta otpada	Broj korisnika	Količina (t)
2012.	20 03 01	miješani komunalni otpad	3.400	3.871
2013.	20 03 01	miješani komunalni otpad	3.400	3.621
2014.	20 03 01	miješani komunalni otpad	3.500	3.570
2015.	20 03 01	miješani komunalni otpad	3.500	3.415

Grafički prikaz 2. Količine odloženog miješanog komunalnog otpada na odlagalište Sitnica na području Općine Blato (Izvor: Izvješće o komunalnom otpadu; www.haop.hr)

Prema dostupnim podacima Hrvatske agencije za okoliš i prirodu tj. Izvješća o komunalnom otpadu za 2012., 2013., 2014. i 2015. godinu vidljiv je trend smanjena količine odloženog miješanog komunalnog otpada (20 03 01) s obzirom na porast broj korisnika usluge sakupljanja miješanog komunalnog otpada Općine Blato.

Ovi podaci ukazuju na potencijalno povećanje odvojenog sakupljanja otpada (papir, staklo, plastika i dr.). 2012. godine odloženo je 3.871 t miješanog komunalnog otpada, a 2015. godine 3.415 t što je smanjenje od 0,88 % u posljednjih tri godine.

Sastav otpada

Sastav komunalnog otpada varira ovisno o sredini u kojoj nastaje i zavisi o mnogim faktorima, kao što su standard stanovništva, tip naselja, dostignuti nivo komunalne higijene. Otpad koji se na razmatranom području stvara, u pravilu je različit od onog koji bi se dobio sortiranjem otpada na odlagalištu prije odlaganja, budući da se dio otpada u seoskim domaćinstvima koristi ili spaljuje. Na analiziranom području je provedeno sortiranje otpada, odnosno utvrđivanje njegova sastava, a sastav otpada je prikazan u Tablicama 10.a. i 10.b. Najveći udio u miješanom komunalnom otpadu odnosi se na organski otpad (21% i 22,9%) u oba promatrana perioda, a zatim slijede frakcije < 20 mm (14,25% i 15,16%) te papir (7,53% i 8,02%) i plastika.

Tablica 10.a. Sastav miješanog komunalnog otpada na području Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje od 2. do 4. veljače 2015. godine (Izvor: Chapter 4: Waste content and future generation forecast Feasibility study for development of the integrated and sustainable waste management system in Dubrovnik-Neretva County)

VRSTA OTPADA	KOLIČINA (kg)	UDIO (%)
Plastika (PVC; PP, HDPE, PET, PS)	264.62	7.68
Plastične vrećice	197.09	5.72
Druga plastika	238	6.9
Papir	259.59	7.53
Tetrapak	198.91	5.77
Karton	195.71	5.68
Organski otpad	740.99	21.5
Staklo	126.09	3.66
Fe - metali	74.68	2.17
Al - metali	44.24	1.28
Otpad iz vrtova i parkova	115.8	3.36
Posebne kategorije otpada (opasni, EE otpad, baterije)	63.34	1.84
Zapaljive supstance (guma, koža)	61.33	1.78
Inertni otpad	62	1.8
Drvo	90.5	2.63
Tekstil	130.01	3.77
Pelene	92.56	2.69
Frakcije < 20mm	491.33	14.25
<i>Ukupno Σ</i>	3446.79	

Tablica 10.b. Sastav miješanog komunalnog otpada na području Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje od 16. do 18. lipnja 2015. godine

VRSTA OTPADA	KOLIČINA (kg)	UDIO (%)
Plastika (PVC; PP, HDPE, PET, PS)	284.14	8.18%
Plastične vrećice	216.27	6.23%
Druga plastika	230.32	6.63%
Papir	278.73	8.02%
Tetrapak	229.87	6.62%
Karton	199.57	5.74%
Organski otpad	795.85	22.91%
Staklo	118.37	3.41%
Fe - metali	59.15	1.70%
Al - metali	41.78	1.20%
Otpad iz vrtova i parkova	100.57	2.89%
Posebne kategorije otpada (opasni, EE otpad, baterije)	40.54	1.17%
Zapaljive supstance (guma, koža)	44.9	1.29%
Inertni otpad	54.99	1.58%
Drvo	69.1	1.99%
Tekstil	112.98	3.25%
Pelene	70.2	2.02%
Frakcije < 20mm	526.66	15.16%
<i>Ukupno Σ</i>	3473.99	

Krupni glomazni otpad (20 03 07)

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

Odvoz glomaznog otpada (sakuplja se od stanovništva svakog 15.-og u mjesecu, a građani su dužni odlagati glomazni otpad u blizini postojećih kontenjera za komunalni otpad), izdvojeno sakupljanje otpada (papir, karton, otpadna ulja, otpadne gume, automobilske olupine, otpadne baterije i akumulatori) i održavanje odlagališta Sitnica vrši se redovno prema Planu i programu Eko d.o.o. Za 2015. godinu kao i za prethodne tri godine ne postoje podaci o sakupljenim količinama glomaznog otpada (Tablica 7) na području Općine Blato.

Biorazgradivi komunalni otpad (20 02 01)

Biorazgradivi komunalni otpad obuhvaća biološki razgradive vrste otpada podrijetlom iz kućanstva i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, primjerice otpadni papir, biorazgradivi tekstil, zeleni otpad od održavanja javnih površina i sl., osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Prikupljanje biootpada zasad se obavlja preko vrtnih kompostera koje su građani bili u mogućnosti besplatno nabaviti preko tvrtke EKO d.o.o. Blato, a kao što je već spomenuto kroz rujan 2015. godine građanima je podijeljeno 100 kompostera (zapremnine 350 l) u sklopu projekta "odvojenog prikupljanja otpada". Također, građanima su podijeljeni informativni letci o kompostiranju. Komposteri omogućavaju građanima primarno odvajanje biotopada od ostalog kućnog otpada te proizvodnju vlastitog organskog gnojiva za vlastite potrebe. Na dodjelu kompostera imali su samo pravo korisnici usluga s područja Općine Blato koji nemaju dugovanja prema EKO d.o.o. Blato (Izvor: <http://www.eko-blato.hr/projekti/odvojeno-prikupljanje-otpada>).

Prema dostupnim podacima u 2015. godini je prikupljeno 0,99 t biootpada na području Općine Blato, dok za prethodne godine nema podataka o prijavljenim količinama sakupljenog biootpada (Tablica 7.).

Proizvodni otpad

Proizvodnim otpadom smatra se otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji i, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnih procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Neopasni proizvodni otpad ne smije imati niti jedno od svojstava opisanih u Dodatku III Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13). Proizvodnim otpadom se ne smatraju ostaci iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Opasni otpad je svaki otpad koji je po sastavu i svojstvima određen kao opasni otpad prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13). Opasni otpad je određen kategorijama i sastavinama, a obvezno sadrži jedno ili više svojstava utvrđenih Dodatku III Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

Opasni otpad je svaki otpad koji je po sastavu i svojstvima određen kao opasni otpad prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13). Opasni otpad je određen kategorijama i sastavinama, a obvezno sadrži jedno ili više svojstava utvrđenih Listom opasnog otpada, sastavnim djelom Uredbe o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s Katalogom otpada i Listom opasnog otpada.

Količine odvojeno sakupljenog otpada

Odvojeno sakupljanje pojedinih vrsta komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal) provodi se sakupljanjem s kućnog praga, putem spremnika na javnim površinama, zelenih otoka, reciklažnih dvorišta te putem uspostavljenih nacionalnih shema za posebne kategorije otpada. Odvojeno sakupljanje korisnih vrsta otpada iz komunalnog otpada organizirano od strane jedinice lokalne samouprave. Temeljna zadaća projekata odvojenog sakupljanja pojedinih korisnih i problematičnih vrsta otpada na području Općine Blato je smanjenje potencijala komunalnog otpada, koji treba odlagati odnosno obraditi.

U 2015. godini u Općini Blato organizirano je sakupljena ambalaža od sa zelenih otoka koji su postavljeni u svim naseljima Općine Blato i to tekstil, papir i karton, staklo, biotopad, plastika, metalna ambalaža, otpadne gume, otpadna jestiva ulja, EE otpad, stari akumulatori, stari lijekovi i baterije.

Egzaktni podaci postoje za razdoblje od 2008. do 2016. godine za ukupno odvojeni papir i karton, ostali otpad/ulje/gume pri čemu je 2016. godine sakupljeno 75,46 t papira i kartona te 34, 86 t ukupno odvojenog ostalog otpada/ulja/guma (Izvor podataka: Eko d.o.o. Blato, travanj 2017.)

Specifična količina komunalnog otpada po stanovniku

Na temelju podataka iznesenih u Tablici 84. Izvješća o komunalnom otpadu za 2015. godinu (www.azo.hr), količine komunalnog otpada sakupljenog na području Općine Blato, specifična količina komunalnog otpada koji se stvara na analiziranom području po stalnom stanovniku obuhvaćenom organiziranim odvozom iznosila je: Specifična količina = $1.682,49 \text{ tona} \times 1.000 / (3.500 \text{ stanovnika} \times 365 \text{ dana}) = 1,32 \text{ kg/st./dan}$ ili $481,80 \text{ kg/st./god.}$ Očekuje se da će u narednim godinama doći do povećanja specifične količine otpada čime će se i količina komunalnog otpada koji će se trebati obrađivati, povećati.

Uz pridržavanje zakonskih obveza i uspostavom sustava odvojenog sakupljanja količina otpada koju treba odlagati, a nakon 2018. godine slati na obradu u županijski ili regionalni centar za gospodarenje otpadom, neće se povećati.

5.2 Projekcija količina otpada 2017. – 2022. godine

Projekcija količina otpada koja će se stvarati na području Općine Blato do 2022. godine je procjena trenda koja se temelji na sljedećim postavkama:

- podacima ROO – AZO i Općine Blato za razdoblje od 2014. do 2016. godine,
- popisu stanovništva iz 2011. godine i obuhvatnosti uslugama zbrinjavanja otpada,
- procijenjenom prirodnom prirastu stanovništva,
- procijenjenom povećanju životnog standarda i
- promjeni strukture i razvoju gospodarstva.

Uvažavajući planirane aktivnosti i dokumente koji opisuju cjeloviti sustav gospodarenja otpadom na nacionalnoj i regionalnoj razini, pretpostavljeno je sljedeće:

- da se broj stanovnika na promatranom području neće bitno mijenjati,
- da je na promatranom području obuhvatnost organiziranim odvozom otpada 100%,
- da će specifična količina komunalnog otpada koju dnevno proizvede stalni stanovnik Općine Blato rasti po prosječnoj stopi oko 1%,
- da će do 1. siječnja 2020. godine osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje papira, plastike, stakla i metala iz kućanstava u minimalnom udjelu od 50% mase otpada,
- da će udio izdvojeno sakupljenih komponenti komunalnog otpada iznositi u 2016. godini 5%, a do 1. siječnja 2021. godine minimalni udio ponovne uporabe i recikliranja papira, plastike, stakla i metala iz kućanstava iznositi će 20% od mase otpada i
- predviđene su zanemarive količine proizvodnog neopasnog otpada za koje je predviđeno odlaganje (predviđa se njegova oporaba).

Prilikom svake značajnije promjene tehnoloških procesa, potrebno je preispitati i količinu proizvodnog neopasnog otpada. K tome, nakon svake promjene u sustavu gospodarenja otpadom, ili zakonskih propisa, potrebno je utvrditi količine u pojedinim tokovima otpada i preispitati projekcije. O evidentiranim promjenama izvještavat će se u godišnjim izvješćima o provedbi ovoga Plana. U nastavku je dan prikaz procjene trenda kretanja količina otpada za Općinu Blato koji se temelji na navedenim pretpostavkama i propisima.

Tablica 11: Projicirana količina komunalnog otpada za Općinu Blato do 2022. godine

Godina	Ukupno otpada (KO+NPO)	Odvojeno sakupljeni KO (GLO, BRO, RD i KON)	Ostatak za zbrinjavanje ili obradu	Udeo izdvojenog otpada
	Količina (t/god)	Količina (t/god)	Količina (t/god)	%
2017.	1.575	110	1.465	5,00
2018.	1.590	128	1.462	8,00
2019.	1.605	176	1.429	11,00
2020.	1.621	226	1.395	14,00
2021.	1.637	278	1.359	17,00
2022.	1.653	330	1.323	20,00

GLO – glomazni otpad

RD – reciklažno dvorište

KON – kontejneri na javnim površinama

BRO – biorazgradivi otpad

KO – komunalni otpad

NPO – neopasni proizvodni otpad

6 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM I TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Prema dostupnim podacima na iz prostornog plana na području Općine Blato (Prostorni plan uređenja Općine Blato (Službeni glasnik općine Blato broj 03/03, 05/04, 03/07, 02/09 i 07/13) postoji odlagalište otpada Sitnica, koje je potrebno sanirati kao i ostala neuređena divlja odlagališta.

Trenutno je u planu izgradnja četiri objekta za gospodarenje otpadom. Prema prostorno planskoj dokumentaciji predviđena su četiri objekta za gospodarenje otpadom:

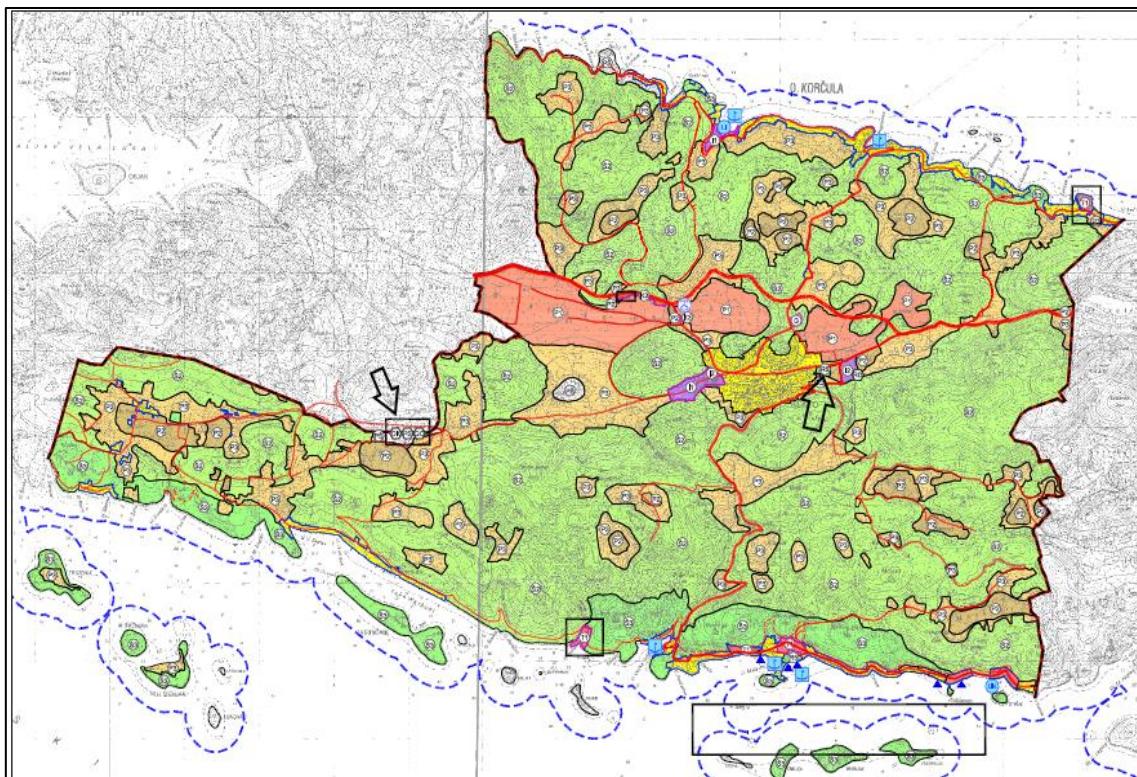
1. Reciklažno dvorište u poduzetničkoj zoni Krtinja za koje je napravljena projektna dokumentacija i ishodjena dozvola,
2. Odlagalište otpada,
3. Pretovarna stanica i
4. Reciklažno dvorište za obradu građevinskog materijala.

Prostornim planom Općine Blato nisu predviđene sortirnica ni kompostana, a dio su sustava odvojenog prikupljanja otpada u sklopu novoga Plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2017. do 2022. godine (NN 03/17).

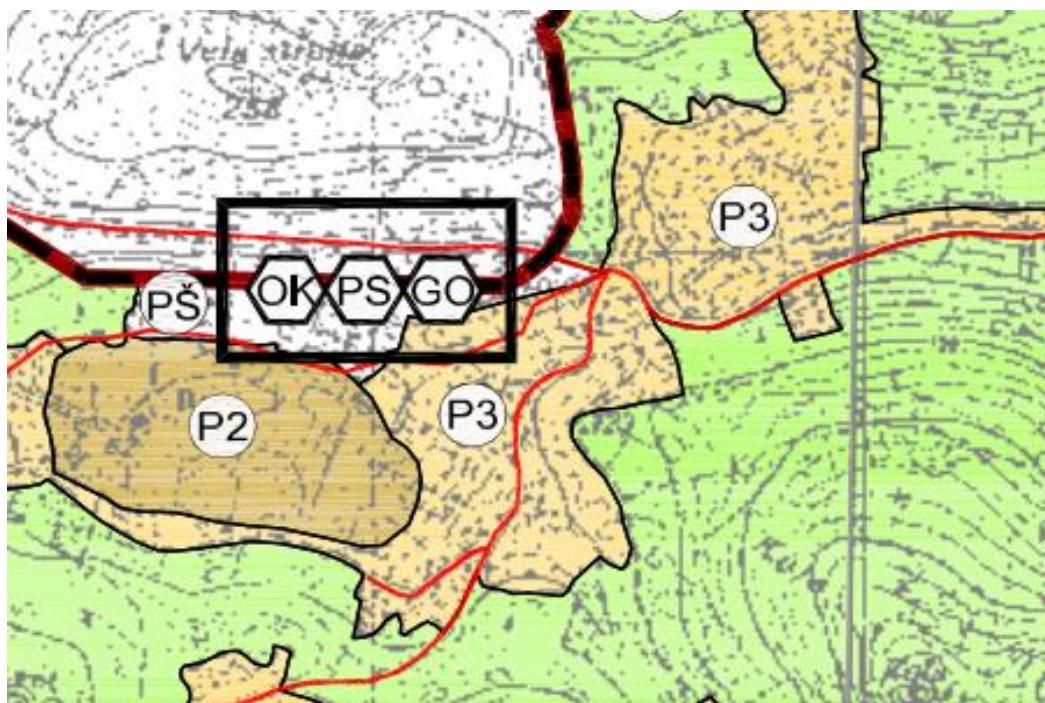
Postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica) je građevina za gospodarenje otpadom namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada.

Građevine za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada koriste se za aerobnu (kompostište) ili anaerobnu (digestor) obradu s ciljem proizvodnje komposta, digestata i bioplina.

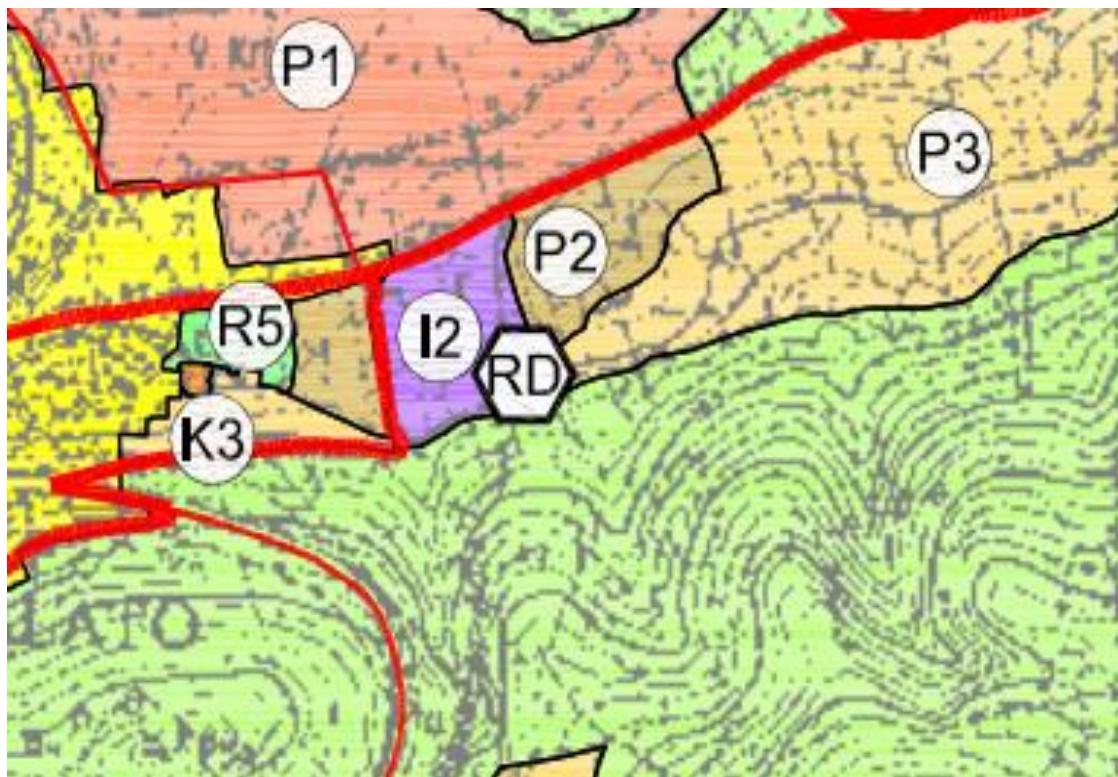
Područje za smještaj reciklažnog dvorišta za područje Općine Blato prikazano je na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površinu Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine Blato, u mjerilu 1:25.000 kao i područje za smještaj odlagališta otpada, pretovarne stanice i odlagališta za obradu građevinskog otpada koje ulaze u obuhvat izmjena i dopuna prostornog plana. Odluka o izradi ovih građevina za gospodarenje otpadom objavljena je u Službenom Glasniku Općine Blato 11/11 i 8/12, a odluka o donošenju objavljena je u Službenom Glasniku Općine Blato 7/13.

Slika 7. Korištenje i namjena prostora-strelicama su označene lokacije građevina za gospodarenje otpadom (Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Blato (Službeni glasnik općine Blato broj 03/03, 05/04, 03/07, 02/09 i 07/13)

Slika 8. Lokacija građevina za gospodarenje otpadom na području Općine Blato (Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Blato (Službeni glasnik općine Blato broj 03/03, 05/04, 03/07, 02/09 i 07/13)

OBRADA, SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE OTPADA

OK - odlagalište otpada, PS - pretovarna stanica,

GO - obrada građevinskog otpada, RD - reciklažno dvorište

Slika 9. Lokacija reciklažnog dvorišta na području Općine Blato (Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Blato (Službeni glasnik općine Blato broj 03/03, 05/04, 03/07, 02/09 i 07/13)

6.1 Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovim otklanjanju

Na području općine Blato postoje podaci o evidentiranim lokacijama odbačenog otpada (divlja odlagališta). Usljed opasnosti koje proizlaze iz divljih odlagališta poput širenja štetočina, mogućnosti nastanka požara potrebno ih je sanirati. Eko d.o.o. Blato provodi kontinuiranu sanaciju divljih odlagališta otpada: Kovači dolac, Kozjača i Slova te ostalim manjim zagađenim lokacijama na koje su građani navikli ostavljati otpad. Eko d.o.o. je evidentiralo prikupljanje ukupno 1.240 m³ otpada sa divljih odlagališta.

Slika 10. Divlje odlagalište na lokaciji Kovači dolac (Izvor: Općina Blato)

Slika 11. Divlje odlagalište na lokaciji Kozjača (Izvor: Općina Blato)

Slika 12. Divlje odlagalište otpada na lokaciji Sova (Izvor: Općina Blato)

7 MJERE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

7.1 Mjere izbjegavanja nastanka otpada

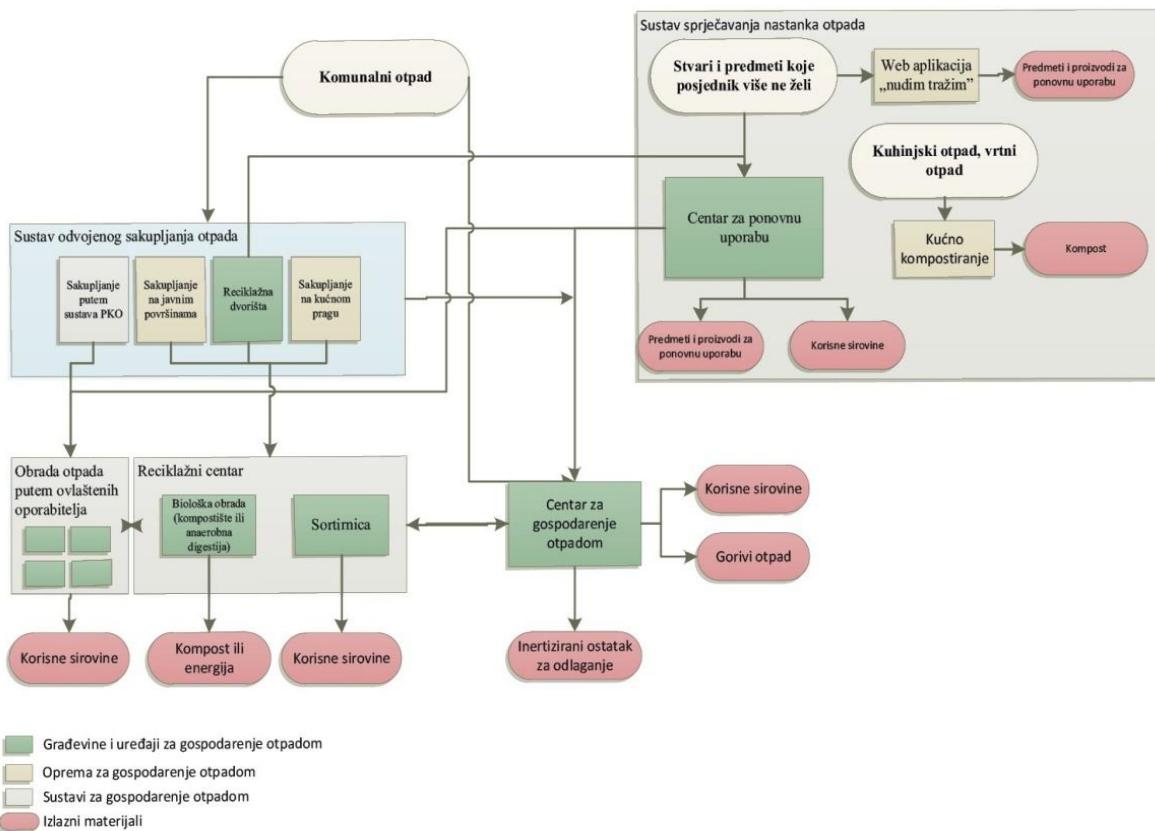
Izbjegavanje otpada se definira kao skup mera koje dovode do toga da se kod proizvodnje i potrošnje stvara manje otpada ili uopće otpad ne nastaje. Pojam smanjenja otpada može se definirati kao zbroj svih mera kojima se u procesima proizvodnje, potrošnje robe, pakiranja i korištenja postiže smanjenje i/ili potpuno izbjegavanje otpada tj. kojima se postiže proizvodnja otpada koji se može obraditi i/ili ponovno upotrijebiti. Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište ispitanih vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjit će se količine i štetnost otpada koji bi trebalo obraditi i/ili odložiti. Pri tome veliku ulogu ima edukacija kako proizvođača dobara tako i krajnjeg potrošača. Glavni cilj Plana gospodarenja otpadom je uspostavljanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, koji obuhvaća:

1. Provedbu mera odvojenog sakupljanja otpada,
2. Edukaciju i jačanje svijesti građana,
3. Mjere praćenja stanja okoliša (monitoring) uz izgradnju reciklažnog dvorišta i
4. Integriranje sustava gospodarenja otpadom Općine Blato sustav CGO (regionalnog centra gospodarenja otpadom).

Sustav gospodarenja komunalnim otpadom na području Općine Blato nastoji slijediti ekološka načela i kriterije kojima se pokušava postići najviši stupanj odvojenog prikupljanja i recikliranja pojedinih komponenti komunalnog otpada čime se ostvaruju višestruko korisni učinci:

- materijalno iskorištavanje otpadnih tvari recikliranjem – papir, plastika, biorazgradive tvari, staklo i ostalo,
- odvajanje opasnih tvari iz komunalnog otpada ostvarujući pritom bitno smanjenje nepovoljnih svojstava ostatnog otpada,
- smanjenje volumena i mase ostatnog otpada kojeg treba zbrinuti u okviru regionalnog centra za gospodarenje otpadom

Novim sustavom gospodarenja otpadom nastoji se osigurati što intenzivniji tok otpada kroz sustav odvojenog prikupljanja, obrade i plasmana pojedinih sekundarnih sirovina. Time se u prvom redu smanjuje količina miješanog otpada, odnosno smeća koji u komunalnom sustavu nastaje, a time i posljedična kumulativna negativna vrijednost. S druge strane, intenziviranje odvojenog prikupljanja stvara i određenu pozitivnu vrijednost koja proizlazi iz prodaje sekundarnih sirovina.

Slika 13. Pregled planiranog sustava gospodarenja otpadom (Izvor: Plana gospodarenja otpadom 2017.-2022. godine, NN (03/17) www.mzoip.hr)

Njime se osigurava mogućnost odvojenog prikupljanja sljedećih kategorija otpadnih materijala:

- papir i karton,
- plastične mase, limenke,
- staklo,
- biootpad,
- ostali otpad,
- opasni otpad (baterije, boje i lakovi, akumulatori, žarulje, lijekovi),
- električni i elektronički uređaji i oprema (EE otpad) i
- glomazni otpad.

Prve tri kategorije odvoze se u reciklažni centar, odnosno na pogon za sortiranje i obradu odvojeno prikupljenog otpada. Biootpad se odvozi na kompostišta, gdje se tijekom dva do šest mjeseci može konvertirati u kvalitetan kompost.

Opasni otpad, kao i EE otpad zaprima se na posebnim sabirnim mjestima te šalje na oporabu/zbrinjavanje putem ovlaštenih tvrtki.

Glomazni otpad se odvozi na odlagalište gdje bi se trebao posebno prikupljati i povremeno obrađivati uređajem za usitnjavanje i sortiranje metalnih, tekstilnih i drvenih dijelova.

7.2 Mjere odvojenog sakupljanja određenih kategorija otpada

Primarna reciklaža temelji se na odvojenom sakupljanju iskoristivih otpadnih tvari i to na mjestu nastanka otpada. Na taj se način formiraju odvojeni tokovi različitih vrsta iskoristivih i opasnih otpadnih tvari. Odvojeni tokovi pojedinih vrsta otpada (autoguma, akumulatora, ulja, građevinskog otpada, EE otpada, lijekova, zelenog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada, papira, stakla, metalne i plastične ambalaže) dugoročno jamče kvalitetnu reciklažu. Za što uspješniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja neophodan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva preko postojećih projekata koji se već provode, a i za buduće, u kojima će sudjelovati pojedinci, nevladine organizacije, odgojno-obrazovne ustanove, javne i državne institucije te jedinice lokalne samouprave. Primarna reciklaža i odvojeno sakupljanje otpada stalno se dopunjava i mijenja, ovisno o stanju tehnike i tržišnih uvjeta.

Odvojeno prikupljanje je preduvjet za racionalno korištenje otpada. Ukoliko ono izostane, otpad koji se dobije mješavina je, u pravilu najgorih osobina svih sastojaka u njemu, a to uvelike smanjuje broj mogućnosti za njegovo korištenje i sigurno uklanjanje.

Sustav odvojenog prikupljanja može se organizirati na različite načine:

- ❖ reciklažna dvorišta i zeleni otoci opremljeni spremnicima i posudama u kojima se, ovisno o veličini i izvedbi, odvojeno prikuplja više od desetak različitih vrsta iskoristivih otpadnih tvari i opasnog otpada od korisnika,
- ❖ spremnici i posude za pojedine vrste otpada na više sabirnih mjesta u naselju ili postavljanje posuda za odvojeno prikupljanje uz spremnik za sakupljanje komunalnog otpada i
- ❖ malootkupne stanice; broj, veličina i izvedba kojih izravno i isključivo ovise o tržišnim uvjetima (uključujući malootkup u sortirnicama, odnosno tvornici papira, stakla, plastike, metala).

U skladu sa Strategijom (NN 130/05) i Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i donesenim pravilnicima koji reguliraju ovo područje, za pojedine kategorije komunalnog otpada predviđena su određena rješenja u okviru sustava gospodarenja otpadom kao što je prikazano u Tablici 11. Najveći dio smanjivanja udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu realizirat će se primjenom tehnologija obrade otpada u sklopu Centra za gospodarenje otpadom (CGO). Do izgradnje CGO-a postupke treba izvoditi u sklopu reciklažnog dvorišta, zelenih otoka i/ili postojećeg odlagališta.

Tablica 12: Prosječni sastav komunalnog otpada, mjere i postupci za njihovo zbrinjavanje

Otpad	Sastav	Postupak
Biorazgradivi otpad 36,4%	kuhinjski otpad, otpad iz vrta	minimizacija otpada, odvojeno prikupljanje – kompostiranje u CGO, reciklažni centar, kućno kompostiranje
Papir i karton 23,2%	novine, tiskovine, bilježnice, karton, papirnata ambalaža	odvojeno prikupljanje – uporaba u papirnoj industriji, obrada u CGO, reciklažni centar
Staklo 3,7%	boce –ambalaža, druge posude, čaše, ravno staklo	zbrinjavanje po Pravilniku NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 88/15 odvojeno prikupljanje – uporaba u industriji stakla, CGO, reciklažni centar
Plastika 22,9%	boce – ambalaža, druge posude, folije, razni predmeti	zbrinjavanje po pravilniku NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 88/15 odvojeno prikupljanje–uporaba, CGO, reciklažni centar
Metali 2,1%	limenke, ambalaža, razni predmeti	zbrinjavanje po pravilniku NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 88/15 odvojeno prikupljanje–uporaba, CGO, reciklažni centar
Tekstil/ odjeća 3,7%	Tekstil, odjeća, obuća	obrada u CGO, reciklažni centar, centar za uporabu
Ostali otpad 8%	drvo, guma, koža/kosti, zemlja, prašina, pjesak, nedefinirano	obrada u CGO, reciklažni centar

Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište mora udovoljavati osnovnim tehničko-tehnološkim uvjetima sukladno odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom. Postupanje i radne procedure u reciklažnim dvorištima moraju biti usklađene sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Pravilnikom o gospodarenju otpadom (23/14, 51/14, 121/15 i 132/15) i pravilnicima o postupanju s posebnim vrstama otpada. Organizirano sakupljanje određenih vrsta otpada u reciklažnim dvorištima obavlja se u skladu s propisima, te na taj način dolazi do unapređenja kvalitete usluge i smanjivanja troškova.

Planirani obuhvat reciklažnog dvorišta je na katastarskim česticama k.č. 20443/1, 20445/1, 20452/1, 20453; k.o. Blato, ukupne površine 1.240 m². Izgradnja reciklažnog dvorišta obuhvaća izvedbu sljedećih građevina i radova: adekvatan prilaz s glavne prometnice, ogragu s ulaznim vratima, zgradu za osoblje, vagu (10.000 kg), opremu reciklažnog dvorišta, prometno manipulativne površine i prateću infrastrukturu, te ostale sadržaje koji će se detaljno definirati kroz sljedeće razine projekta.

Na predmetnim česticama je predviđen smještaj ograđenog reciklažnog dvorišta. Ukupna površina iznosi cca 1.239 m² (ograđeni dio). Od toga je 795 m² prometno manipulativna površina s ulaznim dijelom koja se sastoji asfaltiranog dijela površine cca 680 m², te od betonskog dijela površine cca 99,50 m². Pristupna cesta - pristup predmetnoj lokaciji je s makadamske ceste koja se spaja na županijsku cestu 6222. Predviđena je izgradnja reciklažnog dvorišta nepravilnog tlocrtnog oblika. Uz granicu obuhvata predviđeno je postavljanje ograde visine 2,0 m. Ulaz u prostor reciklažnog dvorišta omogućen je dvokrilnom vratima za ulaz vozila te jednokrilnim za pješački pristup. Ulaz je predviđen na istočnoj strani, s pristupne makadamske ceste. Uz ulaz je smještena zgrada za zaposlene (ured, garderoba, sanitarije) s pripadajuća dva parkirna mjesta za osobne automobile te površinom za kretanje pješaka.

Prometno manipulativna površina reciklažnog dvorišta izvodi se kao asfaltirana i betonska, s padovima kojima se osigurava odvodnja oborinskih voda prema sливnicima i dalje u sustav odvodnje kootpadnih zauljenih oborinskih voda. Smještaj spremnika za izdvojene vrste otpada predviđen je uz rubove prometno manipulativne površine. Navedena dispozicija opreme osigurava dovoljnu slobodnu površinu za manipulaciju spremnicima i nesmetano kretanje vozila na prostoru reciklažnog dvorišta.

Slika 14. Prikaz reciklažnog dvorišta (Izvor: Hidroplan d.o.o.)

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13):

- zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad iz kućanstva, metal, staklo, plastika, tekstil, papir, glomazni otpad,
- odvojeno skladištiti otpad u odvojenim spremnicima,
- predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem utvrđuje, u suradnji s tijelima lokalne samouprave, pravo korištenja usluga reciklažnog dvorišta bez naknade,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je izvršiti uvid u osobni identifikacijski dokument osobe koja predaje otpad i
- sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada.

Tablica 13: Otpad koji se treba odvojeno sakupljati u reciklažnom dvorištu – ostali otpad i problematični otpad iz kućanstava (Pravilnik o gospodarenju otpadom Dodatak III NN 23/14, 51/14, 121/15, 132/15)

NAZIV	VRSTA	OPIS
Otpadni papir	15 01 01	ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	ambalaža od metala
	20 01 40	metali
Otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
Otpadna plastika	15 01 02	ambalaža od plastike
	20 01 39	plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
Jestiva ulja imasti	20 01 25	jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
Deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
Lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33
Električna i Elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
Problematični otpad	20 01 13*	Otapala
	20 01 14*	Kiseline
	20 01 15*	Lužine
	20 01 17*	Fotografske kemikalije
	20 01 19*	Pesticidi
	20 01 21*	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorougljike
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
	15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
	15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
	17 01 01	beton

Građevni otpad iz kućanstva ¹	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
	17 08 02*	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
Ostalo	08 03 17*	otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	otpadne gume
	18 01 01	oštiri predmeti (osim 18 01 03*)

¹ odnosi se na građevni otpad koji nastaje održavanjem i manjim popravcima koje obavlja sam vlasnik u količini ne većoj od 200 kg u šest uzastopnih mjeseci.

Smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu

Kako bi se smanjile emisije plinova u okoliš koje nastaju odlaganjem otpada s visokim udjelom biorazgradivih komponenti postavljaju se sljedeći ciljevi:

- do 31.12.2020. udio biorazgradivoga komunalnoga otpada koji se odlaže na odlagalište mora se smanjiti na 35% masenog udjela biorazgradivoga komunalnog otpada koji je proizведен 1997. godine

Slika 15. Posude za primarnu selekciju komunalnog otpada, komposter za kućanstvo

Općina je uvela odvojeno sakupljanje tekstila, papira i kartona, stakla, biootpada (podijeljeno je 100 kompostera tijekom rujna 2015. godine), plastike, metalne ambalaže, otpadnih guma, otpadnih jestivih ulja, EE otpada, starih akumulatora, starih lijekova i baterija putem kontejnera od 1.100 litara koje su raspoređeni u naseljima Općine Blato. Terminи odvoza su objavljeni na web stranicama koncesionara , te uz račun za odvoz i odlaganje otpada.

7.3 Mjere gospodarenja otpadom

Prema prostorno planskoj dokumentaciji predviđena su četiri objekta za gospodarenje otpadom:

1. Reciklažno dvorište u poduzetničkoj zoni Krtinja za koje je napravljena projektna dokumentacija i ishođena građevinska dozvola,
2. Odlagalište otpada za koje je napravljena projektna dokumentacija i ishođena građevinska dozvola,
3. Pretovarna stanica i
4. Obrada građevinskog materijala – Reciklažno dvorište za građevni otpad.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Reciklažno dvorište može biti i mobilno, izvedeno kao pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (npr. otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, krupni (glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva i dr.)

Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području dakle Općina Blato bi prema zakonskoj obvezi trebala sagraditi barem jedno reciklažno dvorište.

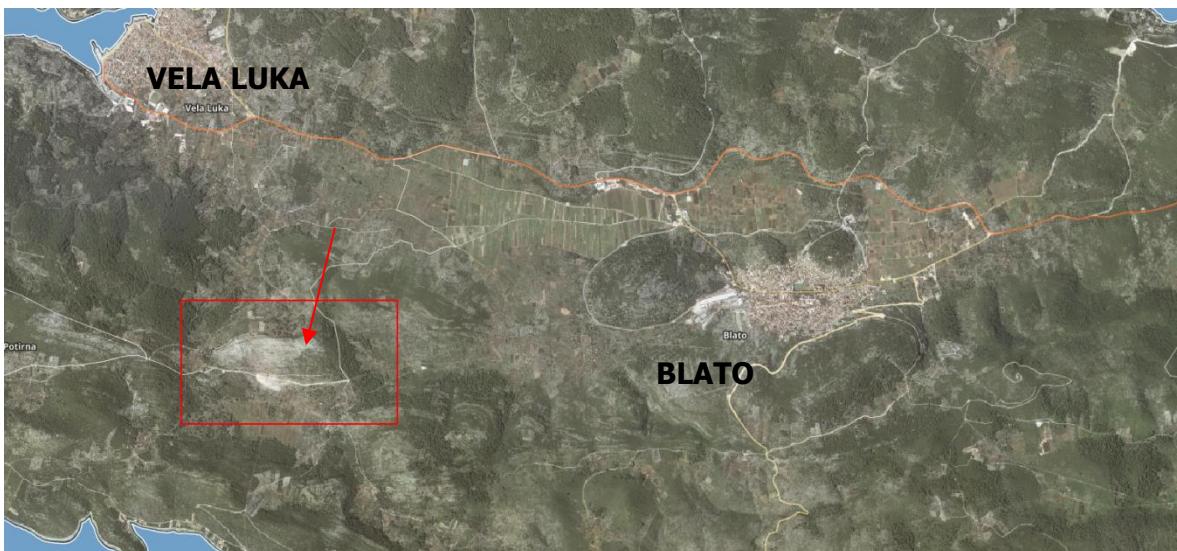
Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući: interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje, odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine), iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Odlagalište komunalnog otpada "Sitnica"

Lokacija odlagališta nalazi se zapadno od mjesta Blato i istočno od Potirne uz asfaltiranu cestu Vela-Luka Blato, na rubu Blatskog polja. Ista je smještena neposredno uz turistički dio uvale Karbuni te je od Blata, odnosno Vela Luke udaljena oko 4 km. Odlagalište se nalazi na području katastarskih općina Vela Luka i Blato.

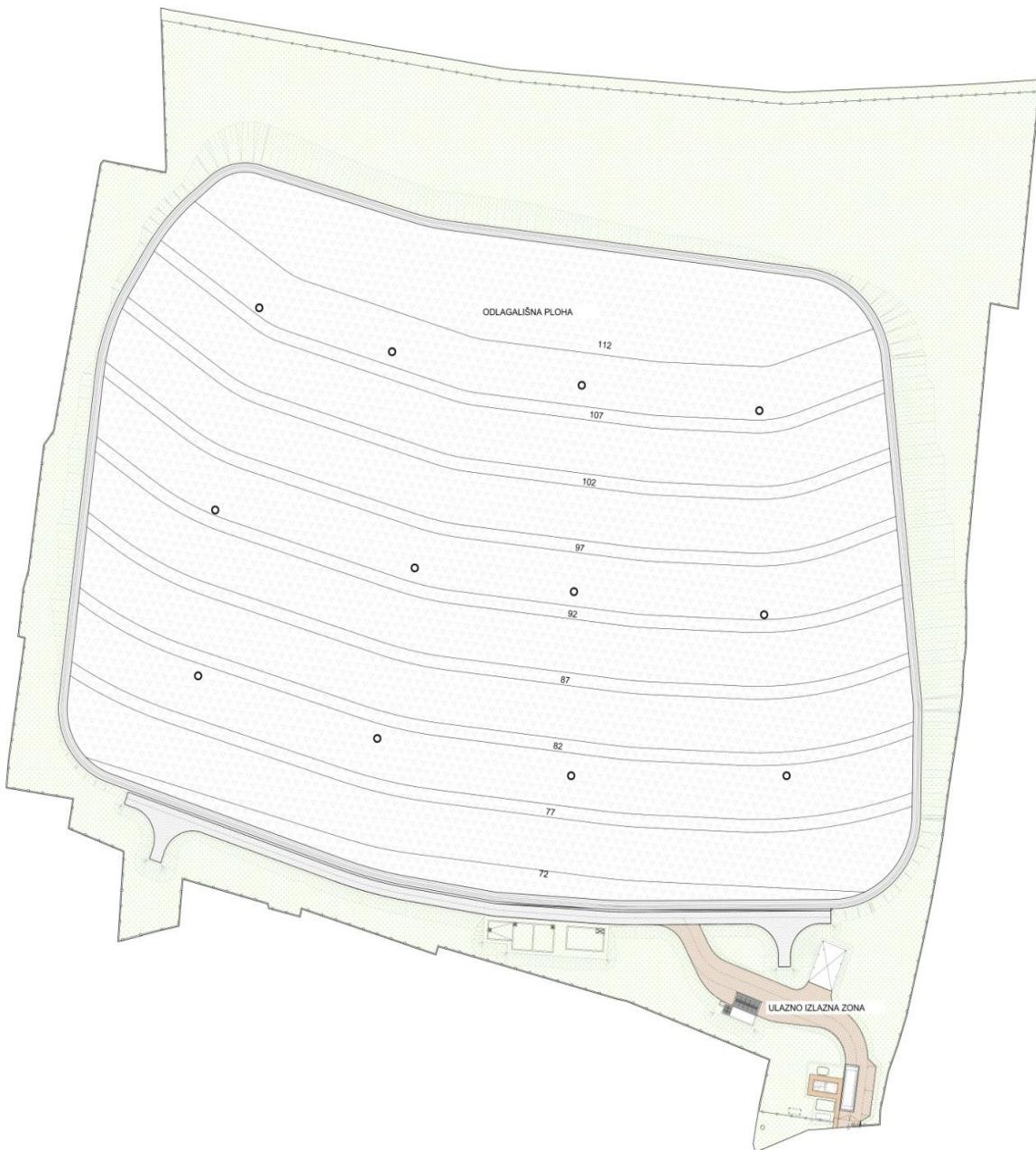
Slika 16. Lokacija odlagališta Sitnica (Izvor: DGU Geoportal, travanj 2017.)

Sjeveroistočno od odlagališta na udaljenosti od oko 2 km na području Blatskog polja nalaze se instalirani i vodozahvati "Studenac", "Prbako", "Gugić" i "Prcalo". Navedeni vodozahvati služe za opskrbu pitkom vodom zapadnog dijela otoka Korčule.

Na lokaciji "Sitnica" otpad se odlaže od 1980. godine te je do sada odloženo oko 95 000 t otpada. Projektom se predviđa odlagalište kapaciteta za zaprimanje oko 121 800 t otpada. Ukupna površina postojećeg odlagališnog prostora koja je do sada nastala odlaganjem otpada je oko 29 800 m², dio postojećeg odlagališta se prostire preko čestica koje nisu u sklopu predviđenog obuhvata zahvata.

Odlagalište "Sitnica" ne zadovoljava osnovne uvjete za rad, te nije uređeno sukladno važećim propisima Republike Hrvatske. Budući da odlagalište trenutno radi mimo zadanih tehničko-tehnoloških kriterija, potencijalno može utjecati na sve dijelove okoliša te ga je potrebno sanirati, uz osiguranje nastavka rada, a do otvaranja centra za gospodarenje otpadom. Specifičnim načinom odlaganja, debljina odloženog komunalnog otpada na pojedinim mjestima je i do 40 m, uz formiranje vrlo strmog nagiba koji prema procjeni iznosi 1:1.5 i kao takav može biti uzrok klizanja odnosno urušavanja postojećeg odlagališnog prostora.

Za odlagalište otpada "Sitnica" predviđa se ex situ metoda sanacije. Sanacija će se provesti na način da se otpad koji je ciljano odlagan na postojeće odlagalište smješten na sjevernoj strani odlagališta te na česticama koje nisu u sklopu obuhvata zahvata, u cijelosti premjesti na uređene kazete u dvije faze, te će se u konačnici oblikovati tijelo odlagališta i izvršiti njegovo konačno zatvaranje.

Slika 17. Prikaz odlagališta komunalnog otpada Sitnica (Izvor: Hidroplan d.o.o.)

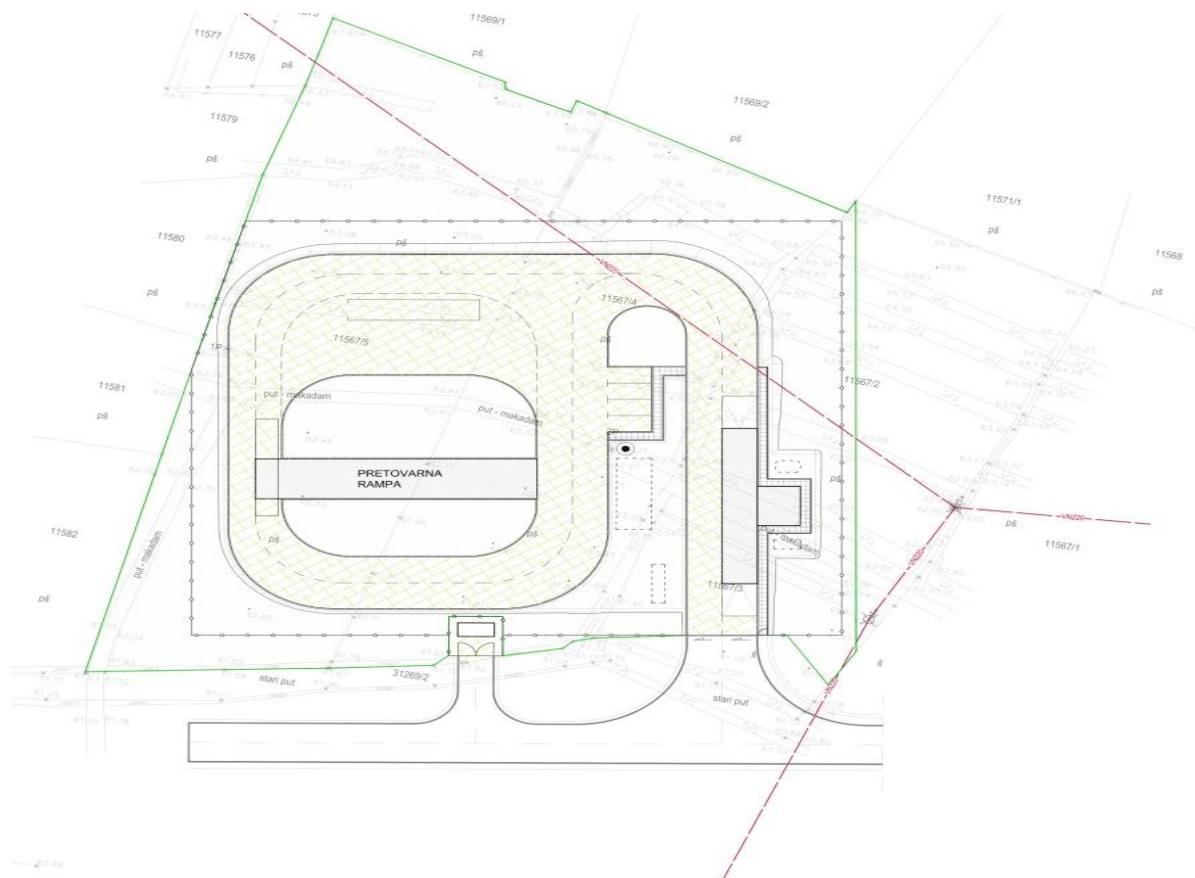
Pretovarna stanica

Lokacija predviđena za izgradnju pretovarne stanice nalazi se južno od odlagališta otpada "Sitnica" u blizini lokalne ceste L 69016 "Vela Luka - Blato".

Izgradnja pretovarne stanice planirana je u svrhu uspostave integralnog sustava gospodarenja otpadom na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Namjena pretovarne stanice je prikupljanje komunalnog otpada s područja općine Blato i Vela Luka, njegov pretovar u veća vozila i transport na daljnju obradu u CGO "Lučino razdolje".

Pretovarne stanice su postrojenja za prihvatanje, privremeno skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog transportu prema Centru za gospodarenje otpadom. Na pretovarnoj stanici se otpad, sakupljen u komunalnoj mreži, istovaruje iz vozila za sakupljanje otpada, pregledava uz eventualno izdvajanje glomaznog otpada, kratko zadržava, utovaruje u veća vozila i transportira na daljnju obradu u centru za gospodarenje otpadom. Glavni razlog za korištenje pretovarnih stanica je smanjenje troškova prijevoza otpada do centra za gospodarenje otpadom jer vozila za skupljanje manjeg kapaciteta provode manje vremena na putu, odnosno više vremena provode skupljući otpad. Također, smanjuju se potrošnja goriva i troškovi održavanja vozila za skupljanje otpada, ukupan promet, emisije u zrak i trošenje cesta.

Reciklažno dvorište za građevni otpad

Namjena reciklažnog dvorišta za građevni otpad (Slika 19.), obrada i privremeno skladištenje građevnog otpada, do predaje ovlaštenom sakupljaču i odvoza s lokacije. Ukupna površina dijela složene građevine koji se odnosi na prostora za obradu građevnog otpada iznosi cca 0,38 ha.

Reciklažno dvorište za građevni otpad sastoji od makadamske prometno-manipulativne površine, potpornog zida i AB boksova.

Preduvjet za uspješno recikliranje građevnog materijala je osiguranje čistoće ulazne količine otpada što znači da materijal koji se prima na prostoru za prihvrat prije obrade mora biti prethodno razvrstan. To znači da je potrebno razdvojiti drvo i slične gorive materijale, kao i metale, od mineralnog agregata već na mjestu nastanka, tj. na gradilištu odnosno mjestu gdje se vrše uklanjanja ili rekonstrukcije građevina.

Slika 19. Prikaz reciklažnog dvorišta za građevni otpad (Izvor: Hidroplan d.o.o.)

7.4 Edukacija i informiranje

Postojeće stanje

Općina Blato na web stranici provodi edukaciju o odvojenom sakupljanju komunalnog otpada gdje su navedene neke opće smjernice kojima bi se smanjila količina otpada i kako bi se otpad pravovremeno sortirao. Neke od smjernica se odnose na korištenje vrećica za višekratnu upotrebu umjesto plastičnih, korištenje recikliranih proizvoda, korištenje organskih gnojiva u poljoprivredi, itd.

Također, na web stranici komunalnog poduzeća EKO d.o.o. Blato informira se sve zainteresirane o važnosti odvajanja i sortiranja otpada na mjestu nastanka te se daju savjeti kako u vlastitome kućanstvu kreativno koristiti ili napraviti prostor za odvojeno sakupljanje otpada. Nadalje na webu istog komunalnog poduzeća se daju informacije o važnosti izbjegavanja nastanka komunalnog otpada kroz poticanje korištenja proizvoda prirodnog podrijetla i racionalnije korištenje kućanskih aparata i ostalih uređaja.

Uloga edukacije i komunikacije s javnošću

Za ostvarenje postavljenih razvojnih ciljeva potrebne su bitne promjene u socijalnom, gospodarskom i kulturnom smislu te stavljanje intelektualne, kreativne i djelatne izgradnje pojedinca u žarište interesa. U tom smislu odgoj i obrazovanje za gospodarenje otpadom i zaštita okoliša, moraju biti trajni procesi koji podrazumijevaju stjecanje potrebnih znanja, oblikovanje stavova i ponašanja, te pripremanje za odgovorno donošenje odluka uz razvijanje spremnosti svakog pojedinca za osobno djelovanje. Imajući pritom na vidu temeljna ljudska prava – koja uključuju pravo na zdrav okoliš, pravo na informaciju te pravo na sudjelovanje u odlučivanju, ciljevi će biti lakše i brže dosegnuti, ako javnost bude informirana i potaknuta na sudjelovanje u pitanjima gospodarenja otpadom, zaštite okoliša i održivog razvijanja. Za učinkovito gospodarenje otpadom i zaštitu okoliša, u sklopu održivog razvoja, osnovni je preduvjet osobna promjena. Ovim Planom su obuhvaćeni ciljevi i mjere predviđene za realizaciju ciljeva.

Ciljevi

Zajednički cilj – objedinjavanje mjera stalne i sustavne edukacije te komunikacije vezane uz gospodarenje otpadom na razini Općine Blato.

Promidžbeni cilj – afirmiranje pravilnog postupanja s otpadom i zaštite okoliša kao načina življenja, odnosno stvaranje stava u javnosti o važnosti zaštite okoliša u okviru održivog razvijanja te prepoznavanje njenih vrijednosti i uloge pojedinaca i svih društvenih skupina u tom kontekstu.

Sociološki – uključivanje i aktivno sudjelovanje uže i šire javnosti, tj. svih relevantnih čimbenika, u ostvarivanju ciljeva gospodarenja otpadom i upravljanja mjerama za okoliš radi postizanja ciljeva održivog razvoja.

Kratkoročni cilj - podrazumijeva osvješćivanje i senzibiliziranje javnosti za probleme otpada i okoliša te njeno motiviranje za sudjelovanje u njihovom rješavanju.

Dugoročni cilj - podrazumijeva ospozobljavanje javnosti za sudjelovanje u procesima odlučivanja, da bi ona postala partnerom u rješavanju ključnih problema okoliša.

Ciljne skupine

Komunicirati treba sa stanovnicima svih dobnih skupina, ali tako da se prethodno utvrde pojedine ciljne skupine. Isto je potrebno da se svakoj skupini upute one poruke koje su primjerene njenim osobinama i koje će ona razumjeti. Vodeći računa o navedenom, ciljne skupine sa stajališta provedbe Plana mogu biti: stanovnici Općine Blato, mali i veliki proizvođači proizvodnog otpada, stanovnici koji žive u neposrednoj blizini odlagališta otpada ili neke druge građevine za gospodarenje otpadom koja se tek treba izgraditi, gospodarstvo, stručnjaci različitih profila, odgojno-obrazovne ustanove, sredstva javnog informiranja, političke stranke, nevladine udruge, mogući budući investitori, osobe koje utječu na stvaranje javnog mišljenja.

Prijedlog mjera za ostvarivanje ciljeva

Provoditi sustavnu i trajnu edukaciju po horizontalnoj i vertikalnoj liniji društva, odnosno odgoj i obrazovanje svih društvenih skupina. Pritom je posebno važno sustavno i cjelovito ospozobljavati djelatnike lokalne uprave i samouprave za donošenje razvojnih odluka vezanih uz gospodarenje otpadom, zaštitu okoliša i održivi razvoj te za kvalitetno komuniciranje s javnošću u procesima odlučivanja.

Razvijati programe izobrazbe za sve ciljne skupine te istraživati najdjelotvornije metode u odgoju i obrazovanju za okoliš i primjenjivati ih.

Provoditi trajnu komunikaciju s javnošću te u tom smislu cjelovito, točno i pravodobno informirati o stanju okoliša i svim aktivnostima, kao i učincima na području gospodarenja otpadom, zaštite okoliša i održivog razvoja.

Provoditi kontinuiranu promidžbu s ciljem smanjivanja nastanka otpada u proizvodnji i potrošnji te mobilizirati znanje, iskustvo i medije za prijenos pouzdanih informacija i ključnih poruka o pitanjima vezanim za održivi razvoj.

Osigurati jedinstveno koordinirano i kontinuirano promicanje zaštite okoliša posredstvom Općine Blato, a posebno na internetskim stranicama.

Redovito pripremati internetske informacije, letke i druge oblike komuniciranja o problemima s otpadom u Općini Blato, pri čemu treba biti prisutan aktivni pristup koji polazi od pravovremenog uključivanja stanovnika i drugih proizvođača otpada u rješavanje tih problema.

Osiguravati sredstva za provedbu predviđenih aktivnosti prema godišnjem planu.

8 SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA

8.1 Sanacija divljih odlagališta

Gradovi i općine, dužni su, prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) osigurati uklanjanje i zbrinjavanje otpada kojeg je nepoznata osoba odložila na njihovom području. Ukoliko osoba odgovorna za obavljanje komunalne djelatnosti na području Općine Blato ne zbrine otpad kojeg je nepoznata osoba odložila izvan odlagališta, taj otpad će zbrinuti Županija na teret Općine.

Prioritet u sanaciji imaju divlja odlagališta koja ugrožavaju okoliš i zdravlje ljudi. Pod divljim odlagalištem koje ugrožava okoliš i zdravlje ljudi smatra se odlagalište koje se nalazi u vodozaštitnoj zoni, neposrednoj blizini naselja i stambenih objekata, blizini turističkih objekata, u zoni zaštićenog područja prirodne i kulturne baštine, u zoni neposredne blizine vodotoka, ponora i špilja i sl.. Prosudbu o tome da li divlje odlagalište ugrožava okoliš i zdravlje ljudi donosi inspekcijska služba Ministarstva zaštite okoliša i prirode po provedenom inspekcijskom nadzoru.

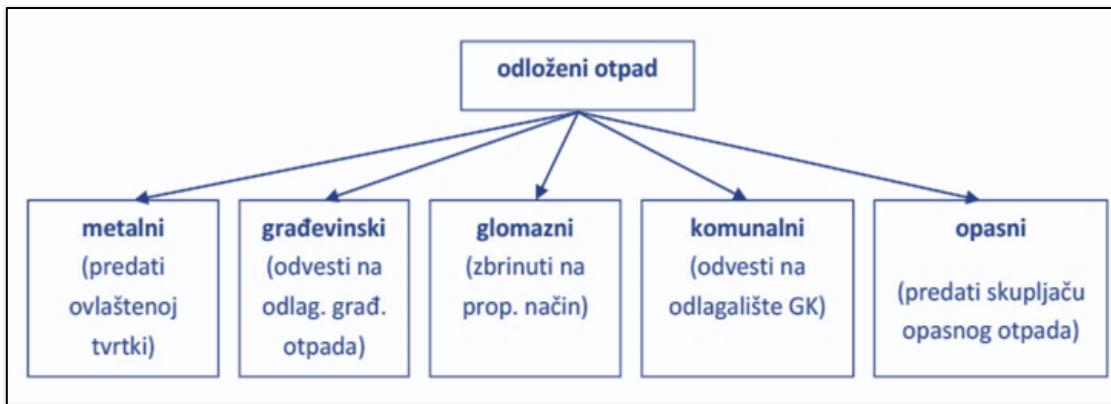
Na područjima na kojima se nekontrolirano odlaže otpad i na kojima se isti duže zadržava može doći do pojave raznih neželjenih utjecaja, pa i do same ekološke nesreće. Neželjeni utjecaji do kojih može doći jesu:

- onečišćenje tla,
- onečišćenje podzemnih i površinskih voda procjednim vodama,
- onečišćenje zraka uzrokovanog izbijanjem požara,
- neugodni mirisi,
- raznošenje otpada vjetrom i
- buka.

Ovisno o karakteristikama lokacije i sastavu odloženog otpada, te o količini vode koja se procjeđuje kroz odloženi otpad, dolazi do manjeg ili većeg onečišćenja tla i podzemnih i površinskih voda. Plinovi koji se stvaraju prilikom razgradnje organskih tvari na odlagalištu mogu posredno ili neposredno utjecati na okoliš. U najvećoj mjeri prisutni su metan i ugljični dioksid, dok je u manjoj mjeri prisutan sumporovodik i neki drugi. Za divlja odlagališta karakteristična je pojava požara. Oni onečišćuju atmosferu otrovnim produktima nepotpunog izgaranja te izazivaju onečišćenje okoliša u obliku dima i zagađenja zraka, a dodatna opasnost je i mogućnost širenja požara na okolinu.

Način sanacije svodi se na prikupljanje otpada, sortiranje otpada, odvoženje otpada dijelom na odlagalište komunalnog otpada, a dijelom (koristan otpad i opasan otpad) odvozom od strane ovlaštenih tvrtki i konačnom sanacijom lokacije divljeg odlagališta. Nakon utvrđivanja lokacija i njihovog obilaska, predlaže se tehničko rješenje sanacije divljih odlagališta:

- sakupljanje i iskop otpada,
- izdvajanje glomaznog, građevinskog, metalnog i komunalnog otpada i
- utovar i odvoz otpada na odlagalište komunalnog otpada.

Slika 20. Tok otpada sa saniranog divljeg odlagališta (Izvor: Hidroplan d.o.o.)

Sanacija divljih odlagališta zahtijeva i neke druge korektivne radnje:

- uklanjanje raslinja, na lokacijama gdje raslinje otežava ili onemogućava sanaciju lokacije potrebno je pristupiti njegovu uklanjanju. Krupnije dijelove na odgovarajući način iskoristiti, a sitnije dijelove zbrinuti odvoženjem s lokacije sa drugim otpadom na odlagalište komunalnog otpada,
- sakupljanje i iskop odloženog otpada, sortiranje otpada,
- planiranje terena lokacije – nakon sortiranja otpada u njegovog odvoženja potrebno je teren lokacije zaravnati,
- uređenje lokacije – na sanirane površine divljeg odlagališta potrebno je navesti sloj od 20 – 30 cm inertnog materijala.

Iskop i premještanje otpada

Sakupljanje otpada na vrlo kosim padinama i gdje nije moguć pristup mehanizacije, izvodi se ručno do dijela lokacije gdje je moguć rad i zahvat mehanizacije. Izvođač radova treba prema vrsti otpada i lokaciji divljeg odlagališta prilagoditi uporabu mehanizacije kako bi izvođenje radova bilo uz što manja oštećenja raslinja na mjestu izvođenja sanacije. Najčešće korištena mehanizacija pri sanaciji odlagališta su bageri, utovarivači i drugi građevinski strojevi radnih karakteristika za izvođenje radova s rasutim materijalima.

Nakon sortiranja otpada, komunalni otpad i 10 -20 cm inertnog materijala ispod otpada utovara se u kamione i odvozi na odlagalište komunalnog otpada. Radi sprječavanja prosipanja otpada pri prijevozu, otpad u kamionu mora biti prekriven zaštitnom folijom ili zaštitnom mrežom.

Nakon raščišćavanja i sanacije terena potrebno je onemogućiti daljnje odlaganje otpada na istoj lokaciji nizom različitih mjera, kao što su: obavještavanje javnosti o sanaciji nelegalnog odlagališta i zabrani dalnjeg odlaganja, postavljanje rampe i obavijesti o zabrani odlaganja, pojačanoj kontroli komunalnih redara, uvođenjem strožih kazni za nelegalno odlaganje.

U Općini Blato postoje divlja odlagališta manjih količina otpada. Moguće su pojave izoliranih slučajeva odbacivanja otpada u okoliš prema podacima dobivenim prema podacima dobivenim od Općine Blato.

9 ODGOVORNOST U PROVEDBI PLANIRANIH AKTIVNOSTI

Odgovornost u procesu unapređivanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom s definiranjem uloga i aktivnosti imaju slijedeći sudionici:

- jedinice lokalne samouprave – općine, gradovi,
- proizvođači otpada – kućanstva,
- drugi proizvođači otpada i proizvoda,
- sakupljači i obrađivači otpada,
- strukovne, poslovne i druge udruge,
- jedinice područne (regionalne) samouprave – županije,
- druga središnja tijela državne uprave (ministarstva, državne upravne organizacije),
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike,
- Fond za zaštitu okoliša i energetsку učinkovitost,
- Agencija za zaštitu okoliša i
- Hrvatski sabor i Vlada.

Jedinica lokalne samouprave je dužna na svome području osigurati:

- javnu uslugu sakupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno sakupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala, tekstila i glomaznog komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave (donosi se na razdoblje od šest godina, objavljuje se u službenom glasilu JLS-a),
- provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada te osigurati provedbu gore navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pritom javnost rada. Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Prema članku 29. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), jedinica lokalne samouprave obveznik je plaćanja poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada. Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost po službenoj dužnosti donosi rješenje o obvezi plaćanja naknade i ona se uplaćuje u korist Fonda za sufinanciranje odvojenog sakupljanja otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je u dokumentima koje donosi temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja ili energetske uporabe biootpada.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog sakupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, stakla, metala, plastike, tekstila i glomaznog komunalnog otpada i dužna je osigurati ispunjenje navedenih obveza u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Sve ostale obveze proizašle iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom jedinica lokalne samouprave dužna je provesti u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

U svrhu educiranja stanovništva potrebno je istražiti javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštititi te izraditi komunikacijsku strategiju koja će obuhvatiti:

- promidžbene poruke,
- edukacijske i promidžbene aktivnosti,
- edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, plastika, biootpad, tekstil, divlja odlagališta),
- predškolski uzrast, osnovne škole, srednje škole, fakultete,
- gospodarske tvrtke,
- kućanstva,
- program odvijanja aktivnosti.

10 PROCJENA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PLANA I VREMENSKI ROKOVI

Za procjenu troškova pojedinih mjera potrebno je mjere prethodno osmisliti i definirati. Većinu ovih mjera određuje država, a županija i jedinice lokalne samouprave provode mjere i samostalno organiziraju većinom mjerne na području edukacije i razvoja odnosa s javnošću.

10.1 Izvori financiranja

Provjeta mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom Općine Blato zahtijeva utvrđivanje izvora financiranja. Isti se u ovome Planu trebaju uzeti u obzir samo kao okvirni, budući se izvori financiranja ne mogu unaprijed definirati. Iz toga razloga će se u ovome Planu iznijeti mogući izvori financiranja planiranih zahvata koji imaju za cilj unapređenje sustava gospodarenja otpadom na području Općine Blato.

Izvori financiranja mogu biti, uz vlastita sredstva, dostupni iz međunarodnih i javnih fondova, Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR) te komercijalnog kapitala, koncesija, javno-privatnog partnerstva.

Javni izvori

Prema Strategiji gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj, sredstva za ulaganja u gospodarenje otpadom biti će dostupna iz državnog proračuna, županijskih proračuna te proračuna gradova i općina, a sve u ovisnosti o veličini zahvata za unapređivanje gospodarenja otpadom.

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR)

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR) ustanovila je dva programa kreditiranja, pogodna za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, program za obnovu i razvoj komunalne infrastrukture i program za sufinanciranje ekoloških projekata. Sredstva se mogu dobiti s rokom dospjeća do 14 godina uključujući i poček. Kamatna stopa je oko 4%. Hrvatska banka za obnovu i razvoj može kreditirati do oko 75% proračunske vrijednosti investicije. (bez PDV-a)

Strukturni fondovi Europske Unije (EU)

Strukturni fondovi EU su u službi kohezijske politike EU. Cilj ove politike, a koja iznosi preko trećine proračuna EU, je ostvarivanje gospodarske i društvene kohezije odnosno ujednačen razvoj unutar EU. Iz ovih se fondova financiraju razvojni projekti koji doprinose smanjivanju razlika između razvijenijih i manje razvijenih dijelova EU kao i promicanju ukupne konkurentnosti europskog društva i gospodarstva. Ovi su fondovi na raspolaganju zemljama članicama Europske unije koje imaju potrebe za dodatnim EU ulaganjima u ujednačen i održiv gospodarski i društveni razvoj.

Sredstva EU predstavljaju osnovu za financiranje planiranog sustava gospodarenja otpadom. Iz fondova EU moguće je osigurati dio potrebnih sredstava za kapitalne troškove, u prvom redu za financiranje odvojenog sakupljanja otpada, projektiranje i gradnju pretovarnih stanica i Centara za gospodarenje otpadom, te za zatvaranje službenih odlagališta otpada.

Ostali izvori

Izvori financiranja mogu biti i prihodi od oporabljenog otpada, naknade za odlaganje inertnog otpada, namjenske naknade koje bi plaćali proizvođači otpada, domaćinstva i pravne osobe, te ostali slični prihodi. Visina troškova – prihoda kojim se opterećuju proizvođači otpada se mogu odrediti odmah nakon izrade tehničke dokumentacije za pojedine zahvate što će rezultirati osiguravanjem potrebnih vlastitih sredstava kao učešća koji Općina treba osigurati bez obzira koji način financiranja je odabran.

Raspodjela potrebnih sredstava za pojedine aktivnosti sačinjena je u skladu s terminskim planom (točka 8.2.). Iznosi po godinama su predloženi kao planski i kao takve ih treba promatrati. Aktivnosti po pojedinim stavkama su u skladu s važećim planskim dokumentima.

Plan gospodarenja otpadom Općine Blato za razdoblje od 2017. do 2022. godine

Tablica 14. Procjena potrebnih finansijskih sredstava

AKTIVNOSTI	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2017-2022
A. DOKUMENTACIJA							Iznos, kn
Mjere za izbjegavanje nastanka otpada							
Elaborat – Plan sanacije divljih odlagališta	30.000,00	30.000,00					60.000,00
Odvojeno sakupljanje otpada							
Odvojeno sakupljanje posebnih kategorija komunalnog otpada putem kontejnera smještenih na javnim površinama			15.000,00				15.000,00
Izrada tehničke dokumentacije							
Reciklažno dvorište za građevni otpad			60.000,00				60.000,00
B. OBJEKTI I OPREMA							
Reciklažno dvorište			450.500,00				450.500,00
Reciklažno dvorište za građevni otpad		600.000,00					600.000,00
Zeleni otoci		20.000,00			20.000,00		40.000,00
Komposteri	10.000,00	15.000,00	7.000,00	7.000,00			39.000,00
Odvojeno sakupljanje (kontejneri)	15.000,00					15.000,00	30.000,00
C. EDUKACIJA I NADZOR							
Informiranje javnosti vezano uz gospodarenje otpadom	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	35.000,00
Praćenje stanja okoliša (monitoring)							-
UKUPNO, kn	50.000,00	670.000,00	537.500,00	12.000,00	25.000,00	20.000,00	1.329.500,00
D. SANACIJA							
Sanacija odlagališta komunalnog otpada „Sitnica“	23.500.000,00		4.000.000,00				
E. IZGRADNJA							
Reciklažno dvorište	1.500.000,00						
Reciklažno dvorište za građevni otpad		600.000,00					
Radovi na sanaciji divljih odlagališta		450.000,00	400.000,00				
Pretovarna stanica		1.500.000,00	3.300.000,00				
Sveukupno, kn	25.050.000,00	3.220.000,00	8.237.500,00	12.000,00	25.000,00	20.000,00	36.564.500,00

10.2 Terminski plan

Sukladno procijenjenim potrebnim finansijskim sredstvima i predloženim aktivnostima sačinjen je i ovaj terminski plan aktivnosti.

Tablica 15. Terminski plan

AKTIVNOSTI	Godina					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A. DOKUMENTACIJA						
Mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada						
Elaborat – Plan sanacije divljih odlagališta	X	X				
Odvjeno sakupljanje otpada						
Odvjeno sakupljanje posebnih kategorija komunalnog otpada putem kontejnera smještenih na javnim površinama			X			
Izrada tehničke dokumentacije						
Reciklažno dvorište za građevinski otpad			X			
B. OBJEKTI I OPREMA						
Reciklažno dvorište			X			
Reciklažno dvorište za građevni otpad		X				
Zeleni otoci		X			X	
Komposteri	X	X	X	X		
Odvjeno sakupljanje (kontejneri)	X					X
C. EDUKACIJA I NADZOR						
Informiranje javnosti vezano uz gospodarenje otpadom	X	X	X	X	X	X
Praćenje stanja okoliša (monitoring)	X	X	X	X	X	X
D. SANACIJA						
Sanacija odlagališta komunalnog otpada "Sitnica"	X		X			
E. IZGRADNJA						
Reciklažno dvorište	X					
Reciklažno dvorište za građevni otpad		X				
Radovi na sanaciji divljih odlagališta otpada		X	X			
Pretovarna stanica		X	X			

11 PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Plan gospodarenja otpadom Općine Blato donosi se temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i njegov je cilj unaprijediti sustav gospodarenja otpadom na području Općine Blato.

Sukladno članku 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave (JLS) dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Sukladno članku 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave (JLS) dužna je za prijedlog Plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Sukladno članku 22. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, nacrt Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave dužne su javno objaviti radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti (rok za davanje primjedbi iznosi 30 dana).

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od objave u Službenom glasniku Općine Blato.

12 LITERATURA

PROPISE

Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva

Direktiva vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada

Direktiva Vijeća 86/278/EEZ od 12. lipnja 1986. o zaštiti okoliša, posebno tla, kod upotrebe mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u poljoprivredi (Direktiva o mulju iz otpadnih voda);

Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 94/62/EZ od 20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu (Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu)

Direktiva 2002/96/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. siječnja 2003. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (Direktiva OEEO)

Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te stavljanju izvan snage Direktive 91/157/EEZ (Tekst značajan za EGP) (Direktiva o baterijama)

Direktiva 2000/76/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. prosinca 2000. o spaljivanju otpada

Direktiva 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš

Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02)

Strategija i program prostornog uređenja Republike Hrvatske (izmjene i dopune NN 76/13, 143/13)

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)

Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15)

Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 112/15)

Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)

Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)

Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 71/04)

Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očeviđnika obveznika plaćanja naknade za opterećivanje okoliša otpadom (120/04)

Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada za opterećivanje okoliša otpadom (NN 95/04)

Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 113/16)

Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15)

Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14)

Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)

Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)

Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)

Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08)

Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)

OSTALI IZVORI PODATAKA

Eko d.o.o. Blato za komunalne djelatnosti <http://www.eko-blato.hr/>, travanj 2017.

Gospodarenje otpadom na području Dubrovačko-neretvanske županije , Dubrovnik, 2014.

Izvješće o komunalnom otpadu 2013., 2014., 2015.(<http://www.azo.hr/Izvjesca14>), travanj 2017

Popis stanovništva 2011. ,www.dzs.hr, travanj 2017.

Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 06/03, 03/05, 03/06, 07/10, 04/12- ispr., 09/13, 02/15-uskl. i 7/16)

Prostorni plan uređenja Općine Blato (Službeni glasnik općine Blato broj 03/03, 05/04, 03/07, 02/09 i 07/13)

Registar poslovnih subjekata <http://www1.biznet.hr/HgkWeb/do/extlogon>, travanj 2017.

Strategija razvoja Općine Blato za razdoblje 2015.-2020. (http://www.blato.hr/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=130&Itemid=15), travanj 2017.

Županijska razvojna strategija Dubrovačko-neretvanske županije, 2016.-2020., Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 16/16 (http://www.korcula.hr/wp-content/uploads/ZUPANIJSKA_RAZVOJNA_STRATEGIJA_DNZ.pdf)

Chapter 4: Waste content and future generation forecast Feasibility study for development of the integrated and sustainable waste management system in Dubrovnik-Neretva County